

Natuurrichtplan voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), de Speciale beschermingszone en de groene bestemmingsgebieden van “Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos”

Toelichting bij het natuurrichtplan

Leeswijzer

In deze toelichtingsnota bij het natuurrichtplan worden de teksten en tabellen van de gebiedsvisie hernomen, met extra uitleg. Dit kon niet allemaal vermeld worden in het natuurrichtplan zelf, daar dit een strikt juridisch document is.

De bijkomende uitleg zal u vinden bij het begin van elk hoofdstuk en in de rechterkolom van de opgenomen tabellen. De status (VEN, habitatgebied, gewestplanbestemming) van elk deelgebied en elke kaarteenheid wordt vermeld, en waar nodig de link met de instandhoudingsdoelstellingen.

Een begrippenlijst is opgenomen op het einde van dit document.

Dit is een informeel document, dat enkel dient om de lezer te helpen bij het gebruik van het natuurrichtplan. Veelgestelde vragen zullen hier een antwoord vinden.

De linkerkolom is dus de tekst van het Natuurrichtplan.

Inhoudstafel

LEESWIJZER	2
INHOUDSTAFEL	3
1 <i>Ecologische concepten</i>	5
2 <i>Schets van het streefbeeld</i>	12
3 <i>Instandhoudingsdoelstellingen</i>	19
GEBIEDSVISIE PER DEELGEBIED.....	28
DEELGEBIED 1 – KORTE LAKE – TER PLANKEN.....	32
DEELGEBIED 2 – TUSSEN GROTE BUIZEMONT-BOELAREBOS EN BOURENG.....	41
DEELGEBIED 3 – NATUUR EN PARK BIJ DE STAD GERAARDSBERGEN	47
DEELGEBIED 4 – BOELAREMEERSEN EN DENDER LINKEROEVER SCHENDELBEKE	48
DEELGEBIED 5 – COMPLEX VAN HET RASPAILLE-, KARKOOL-, MOERBEKE-, KLUIBOS EN OMGEVING	62
DEELGEBIED 6 – HINNEKESBOS EN PATERSBOS.....	68
DEELGEBIED 7 – DE NUCHTEN	72
DEELGEBIED 8 – GEMENE MEERSEN EN LESTPOLDER	81
DEELGEBIED 9 – DENDER LINKEROEVER VAN ZANDBERGEN TOT NINOVE	91
DEELGEBIED 10 – GEITEBOS EN VERBINDING NAAR HOF VAN LIER, KASTEEL DE LALAIGN	101
DEELGEBIED 11 - KWAADBROEKEN, MOLENMEERSEN EN POLLAREMEERSEN.....	114
BEGRIPPENLIJST	127

Natuurrichtplan voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), de Speciale beschermingszone en de groene bestemmingsgebieden van “Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos”

Algemene gebiedsvisie

Algemene gebiedsvisie

De algemene gebiedsvisie is een niet-bindend gesteld gedeelte zodat deze enkel een richtinggevende waarde heeft. Het is een leidraad waar de administratieve overheid rekening mee houdt wanneer de regelgeving dit toelaat, onder meer bij de interpretatie van de zorgplicht (artikel 14 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu), het opstellen en beoordelen van de natuurtoets (vermijdbare schade, artikel 16 van hetzelfde decreet), de verscherpte natuurtoets (onvermijdbare en onherstelbare schade in het VEN, artikel 26bis van hetzelfde decreet) en van passende beoordelingen in speciale beschermingszones (artikel 36ter van hetzelfde decreet). Bij het beheer van hun eigendommen wordt een administratieve overheid geacht dit richtinggevend deel van de gebiedsvisie na te streven in de mate dat het inpasbaar is in de vigerende regelgeving, , zonder daarbij disproportionele gevolgen, zoals schade en wijzigingen aan of waardevermindering van gronden in landbouw- of ander gebruik en gronden buiten het natuurrichtplangebied, te veroorzaken.

1 Ecologische concepten

1° Concept Verzekeren van een gunstige staat van instandhouding van de aangemelde habitattypes en soorten in de Speciale Beschermingszones in het kader van de Europese Habitatrichtlijn.	
Visie	Toelichting
Dit zoals aangegeven in de instandhoudingdoelstellingen (artikel 36ter §§ 1 en 2 van het natuurdecreet). Zie paragraaf 3.	De aanwijzing van een aantal gebieden in dit NRP als Speciale BeschermingsZone (SBZ) in uitvoering van de Europese Habitatrichtlijn, zijn een belangrijke basis van de gebiedsvisie. Deze Europese Habitatrichtlijn beoogt de instandhouding van de natuurlijke leefmilieus en de wilde flora en fauna, via het aanduiden beschermen en beheren van deze SBZ in het Natura 2000 netwerk. Een gunstige staat van instandhouding (of een goede gezondheidstoestand) dient te worden bereikt voor de aangemelde habitattypes en soorten.

2° De Dender als multifunctionele drager en ruimtelijk structuurbepalend element. De Dender als verbinding tussen grote eenheden natuur en bos.	
Visie	Toelichting
De rivier heeft meerdere functies. De ecologische functie maakt hier deel van uit. De krijtlijnen voor de economische en recreatieve ontwikkeling en het beheer van de rivier worden in rechtstreeks verband gebracht met de ecologische draagkracht van de rivier, haar vallei en de omgeving. De (onverharde) Denderoever(s) en dijklichamen herbergen ecologisch waardevolle vegetaties en zijn voor diverse soorten van belang, o.m. als migratieroute.	In het verleden zijn de Vlaamse rivieren in functie van bevaarbaarheid en afstemming op het gewenste landbouwgebruik, sterk gewijzigd. Voor de Dender hebben rechtstrekkingen, het plaatsen van stuwen en het bouwen van dijken en oeververstevingingen de natuurlijkheid van de rivier sterk teruggedrongen. De ecologische draagkracht is een randvoorwaarde bij de toekomstige ontwikkeling, anderzijds is ook de bevaarbaarheid een belangrijke randvoorwaarde bij het uitwerken van een ecologische visie. Het NRP heeft de wens de huidige onverharde oevers te behouden en uit te breiden (waar mogelijk), via een aangepast beheer en een meer natuurlijke ontwikkeling.

3^e Behoud en versterken van uitgesproken natuurwaarden in de vallei van de Dender	
Visie	Toelichting
<p>Er wordt gestreefd naar een structuurrijk en samenhangend valleilandschap van rivierbegeleidend bos en open grasland in afwisseling met natte natuur in de ruigte- en moerassfeer. Hierbij wordt aandacht geschonken aan het behoud en het herstel van kleine landschapselementen waar dit om ecologische en cultuurhistorische redenen wenselijk is.</p> <p>Heel specifiek wordt er ook gestreefd naar de optimalisatie van ecologische gradiënten loodrecht op de rivier. Hierbij speelt de differentiatie in geomorfologische kenmerken loodrecht op de rivier een rol (oeverwal, komgrond, donken, vallei(steil)rand met uittredende kwel, ...).</p>	<p>De visie geeft elementen aan die kenmerkend zijn voor een evenwichtig rivier- en valleisysteem. Het Natuurrichtplan richt zich hoofdzakelijk op het natuurbehoud in de streek. In dat kader wordt dan ook een visie ontwikkeld die de natuurwaarde van het gebied moet doen stijgen. Zo wordt er gestreefd naar kwalitatieve habitats (natte graslanden, nat bos en moeras), die een meerwaarde kunnen betekenen voor soorten die binnen het natuurbehoud van belang zijn (de zogenaamde doelsoorten).</p> <p>Het natuurrichtplan is gericht op het verhogen van de natuurbehoudwaarde, maar dit sluit geenszins het duurzaam gebruik van de open ruimte (bos- en landbouw, jacht, visserij, recreatie ...) uit. In zoverre ze in overeenstemming zijn met de bestaande wetgeving en de visie van het natuurrichtplan kunnen de diverse activiteiten en gebruiken in het buitengebied zondermeer doorgaan. Bestaande wetgeving inzake ruimtelijke ordening, jacht, natuurbehoud, enz. blijven van toepassing en het naleven van de code goede natuurpraktijk, code goede landbouwpraktijk, criteria duurzaam bosbeheer, criteria duurzame jacht, enz. worden zoveel mogelijk gestimuleerd.</p> <p>In de vallei zijn veel natuurdoeltypen afhankelijk van hun ligging ten opzichte van de rivier, van de bodemkenmerken en van de beschikbaarheid van grondwater en kwel. De visie wenst de natuurdoelen af te stemmen op deze oorspronkelijk aanwezige kenmerken en te herstellen in de toekomst.</p>

4e Dendervallei gedifferentieerd en gefaseerd ecologisch opwaarderen

Visie	Toelichting
<p>Onmiddellijk aansluitend bij de Dender tot aan de rijten wordt veelal een open landschap van overstrombare meersen met microreliëf nagestreefd. Het betreft vochtige, in het voorjaar traag uitdrogende, bloemrijke graslanden. Ook natte ruigten, rietland en grote zeggenvegetaties komen voor. In enkele gebieden is een open meersenlandschap integraal de doelstelling. Een continuering van het historisch landbouwkundig gebruik door middel van hooilandbeheer en/of beweiding, en/of een aangepast natuurbeheer, wordt nagestreefd in functie van de natuurdoelen 'half(open) en gesloten nat grasland (meers)'.</p> <p>Op de overgang van de open meersen naar en langsheen de vallei(steil)rand wordt doorgaans een halfgesloten tot gesloten landschapsstructuur beoogd. Enerzijds betreft het verschillende types rivierbegeleidend bos (essenbos, elzenbroekbos en wilgenstruweel) al dan niet in mozaïek voorkomend met rietland, (natte) ruigte en grote zeggenvegetaties. Anderzijds kan ook het herstel en het beheer van een kleinschalig graslandencomplex met hagen, houtkanten en bomenrijen nagestreefd worden. In enkele gebieden is een gesloten landschap integraal de doelstelling.</p> <p>De abiotiek van het gebied en de ecologische potenties vormen het uitgangspunt. Er wordt rekening gehouden met het actuele grondgebruik (grasland, bos ...), met de landschappelijke en historische kenmerken (historisch bos, open meersen, ...) en met de lokaal gekoppelde functies: landbouw, bosbouw en recreatie (waterberging, buffering, ...).</p>	<p>Zowel voor de landschappelijke beleving, uit historisch oogpunt als voor overwinterende watervogels is het van belang om plaatselijk een relatief open vallei te behouden. Het open meersenlandschap is immers geen puur natuurlijk landschap maar het resultaat van het eeuwenlange samenspel van abiotische factoren zoals bodemkenmerken, waterhuishouding en overstromingsregime én het landbouwkundig gebruikspatroon van hooien en beweiden. Dit traditioneel landgebruik resulteerde in diverse ecologisch waardevolle graslandtypes, die slechts de laatste decennia ecologisch degradeerden als gevolg van maatschappelijke noden en de daaruit voortvloeiende intensivering van het landgebruik. Om dit meersenlandschap met hooi- en weilandcomplexen te behouden, blijft (extensieve) landbouwvoering mogelijk en wenselijk.</p> <p>Anderzijds wordt in een aantal deelgebieden gestreefd naar een meer robuuste natuur (moeras, bos en de overgangen ertussen).</p> <p>De mate van geslotenheid van het landschap wordt bepaald door de aanwezigheid van kleine landschapselementen zoals hagen, houtkanten en bomenrijen en grotere landschapseenheden zoals bossen. Het uitbreiden en instandhouden van de verschillende types bos in overgang naar moeras is niet alleen belangrijk voor de instandhouding binnen de aanwijzing van een aantal gebieden als Habitatrichtlijngebied, maar ook om historische redenen en om de biodiversiteit te kunnen handhaven.</p> <p>Ook ter hoogte van de open vegetatiestructuren (grasland) gelegen in het gesloten landschap, wordt beweiding en/of hooilandbeheer via landbouwkundige activiteiten of natuurbeheer nagestreefd.</p> <p>De eigenschappen van de bodem en het grond- en oppervlaktewater bepalen het actueel en potentieel voorkomen van bepaalde levensgemeenschappen van planten- en diersoorten.</p>

5° Waterbeheer afstemmen op de actuele en potentiële natuurwaarden evenals op de ecologische processen die de natuurwaarden in stand houden	
Visie	Toelichting
<p>In functie van grondwatergebonden vegetaties en de specifieke fauna is een zo natuurlijk mogelijk grondwaterpeil wenselijk. In het bijzonder wordt gestreefd naar het lokaal ophouden van uittredend grondwater (kwel) en het herstel van de natuurlijke dynamiek van hoge grondwater- en oppervlaktewaterstanden in de winter en tijdens het voorjaar en lagere grondwaterstanden in de zomer.</p> <p>Een goede oppervlaktewater- en waterbodempkwaliteit voor rijten, grachten en beken wordt nagestreefd. De oevers blijven onverhard. Het beheer van het oppervlaktewaterpeil wordt afgestemd op de vooropgestelde natuur- en landschapsdoelen.</p>	<p>Het herstel van een meer natuurlijke waterpeildynamiek is belangrijk: hogere waterpeilen in winter en voorjaar en het ophouden van kwel, zorgen ervoor dat zeldzame grondwater- en kwelafhankelijke plantensoorten terugkomen en op zich op lange termijn kunnen handhaven.</p>
6° Ruimte voor natuurlijke waterberging	
Visie	Toelichting
<p>In de vallei van de Dender is er ruimte voor overstromingen mits de ecologische draagkracht van vooropgestelde natuurdoelen gerespecteerd worden en indien er geen gevaar is voor overstroming van bewoonde zones. Het is noch vanuit ecologisch noch vanuit landbouweconomisch oogpunt wenselijk dat er in het vegetatie seizoen langdurige overstromingen plaatsvinden. Een goede waterkwaliteit vormt de voorwaarde. Overstromingen zijn in de regel kortdurend.</p> <p>In enkele laaggelegen en goed gelocaliseerde komgronden is een beperkte stagnatie van oppervlakte- of regenwater gedurende het winterhalfjaar wenselijk. Plas-dras situaties in deze laagst gelegen kommen zijn noodzakelijk voor doortrekkende, overwinterende en broedende watervogels.</p> <p>Om de relatie tussen de rivier en haar vallei te versterken behoren ingrepen zoals het aantakken van afgesneden meanders, plaatselijke dijk- of oeverwalverlaging en jaagpadverplaatsing, ... tot de mogelijkheden.</p>	<p>Het bergen van water in de vallei, om bebouwde gebieden veilig te stellen is van groot maatschappelijk belang en tevens een doelstelling in het Decreet integraal waterbeleid (B.S. 14/11/2003). Een aantal kwetsbare vegetatietypes (o.a. Dotterbloemgraslanden), zijn gevoelig voor langdurige overstromingen; daarom wordt gesteld dat in de regel de overstromingen kortdurend zijn.</p> <p>In de deelgebieden waar gedurende de winter en vroege voorjaar een plas-drassituatie (in functie van doortrekkende, overwinterende en broedende watervogels) werd voorgesteld, is de uitgangssituatie meestal reeds aanwezig. Het gaat om die komgronden waar ook nu reeds in de winter een hoge grondwatertafel aanwezig is.</p> <p>Het herstel van de relatie en de vallei is belangrijk om de ecologische samenhang tussen verschillende entiteiten te kunnen verbeteren. Ingrepen dienen echter steeds afgewogen te worden in het kader van beveiliging tegen overstromingen, de bevaarbaarheid van de Dender en het landgebruik.</p>

7° Groene stapstenen en massieve verbindingen tussen Dendervallei en historische boscomplexen

Visie	Toelichting
<p>Het realiseren van massieve verbindingen (waar mogelijk) en stapstenen (elders) laat organismen toe zich te verplaatsen tussen natuurentiteiten. Verbindingen en stapstenen voorkomen voor bepaalde organismen de genetische isolatie van populaties en laten uitwisselingen van genetisch materiaal toe. Verbindingen bieden voor organismen uitwijkroutes bij ongunstige omstandigheden, maar ook kolonisatieroutes waarlangs soorten zich kunnen hervestigen.</p> <p>De overgang vallei-getuigenheuvel wordt ruimtelijk behouden en ecologisch hersteld. Ecologische gradiënten komen maximaal tot uiting in het landschap. Het betreft overgangen van nat naar droog, van voedselrijk naar voedselarm, van alluviale bodem naar colluvium naar hoger gelegen zandleem- en leembodems.</p>	<p>Door de plaatselijke versnippering van de oude boskernen op de heuvels met de Dendervallei zijn bepaalde populaties van dier- en plantensoorten niet meer in staat om een voldoende grote en op lange termijn leefbare populatie te behouden, of zich op veilige wijze te verplaatsen (bvb Ree). Hiervoor is het herstel van een groter boscomplex en de verbinding naar de Dendervallei noodzakelijk. Dit kan via bosuitbreiding (massieve verbinding) op langere termijn of stapstenen (houtkanten, heggen, dreven, ...) op kortere termijn in het landbouwgebied (zie ook concept 8). Ook buiten de afbakening van het NRP kan een ecologische verbinding wenselijk zijn. In het landbouwgebied is echter de maatschappelijk haalbaarheid ervan een belangrijke randvoorwaarde.</p> <p>De relatief grote reliëfverschillen tussen de vallei en de getuigenheuvels maken deze op ecologisch vlak kwetsbaar (door o.a. erosie en versnippering). Door de grote variatie aan reliëf, bodemkenmerken en waterhuishouding is de biodiversiteit er hoog. Het NRP wenst de bijhorende levensgemeenschappen in de toekomst te behouden en te herstellen.</p>

8° De historische boscomplexen en andere bossen op de getuigenheuvels maximaal beschermen, uitbreiden en bufferen. De bosstructuur op de heuvelrug meer samenhangend maken.

Visie	Toelichting
<p>Streven naar boskernen met een hoge mate van natuurlijkheid door het gebruik van streekeigen en standplaatsgeschikte boom- en struiksoorten met optimale kansen voor een spontane bodemflora en het behoud of de ontwikkeling van een heterogene vegetatiestructuur.</p> <p>Het bos is een lappendeken van vegetatietypes. Door ondermeer een gevarieerde leeftijdsopbouw, voldoende oude bomen, liggend en staand dood hout, het gericht herstel van open plekken, lichtrijke bosranden en corridors wordt een hoge(re) mate van natuurlijkheid in het bos bereikt. Bestaande bossen worden uitgebreid met het doel een meer samenhangende bosstructuur te bereiken en de zeer waardevolle (oud) boskernen en randen te bufferen tegen ongunstige (rand)effecten of verstoring. Bosuitbreiding is aangewezen aansluitend bij oud-boskernen omdat die de bronpopulaties voor (her)kolonisatie door bossoorten bevatten.</p> <p>Een bijzonder aandachtspunt is het multifunctionele karakter van de historische boscomplexen alsook van de rivierbegeleidende bossen, waarbij naast de natuurfunctie gebiedsgerichte accenten kunnen gelegd worden, rekening houdend met de planologische bestemming. Deze accenten kunnen liggen bij het recreatieve karakter van het bos, bij het economisch gegeven van bosontginning of bij de landschappelijke/bufferende functie van een harde ruimtelijke bestemming, zonder hierbij de ecologische draagkracht te overschrijden.</p> <p>Het uitgangspunt voor de beschrijving van de natuurdoelen zijn de criteria duurzaam bosbeheer. Herbebossing met populier wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op de doelstellingen van het NRP. Populierenbossen hebben dan een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage.</p> <p>Het herstel of de reconstructie van een kleinschalig cultuurlandschap tussen bestaande bossen of bosuitbreidingsprojecten is een optie voor de verbinding (migratie) of inbedding van het boscomplex in zijn omgeving.</p>	<p>De variatie in bodemeigenschappen, reliëf en waterhuishouding resulteren van nature in diverse bostypes. De natuurlijkheid van een bos verhoogt door de aanwezigheid van verschillende boomsoorten met verschillende leeftijden en de aanwezigheid van open plekken en dood hout door bvb windval. Ook boszomen met een laagblijvende begroeiing van struiken en bloeiende kruiden wordt nagestreefd.</p> <p>De habitats die voorkomen in de habitatrichtlijngebieden in het natuurrichtplan zijn veelal bostypes. In het natuurrichtplan wordt dan ook bijzondere aandacht besteed aan bosbehoud en –ontwikkeling. Knelpunten die vanuit de instandhoudingsdoelstellingen worden aangehaald zijn onder meer de te kleine bosoppervlakte van de afzonderlijke bossen en een te grote invloed aan de rand ervan: de werkelijke boskern, die vrij van significante invloed van buitenaf kan ontwikkelen is vaak heel klein. Deze negatieve invloed uit zich o.a. in een verstoorde kruidlaag, die gedomineerd wordt door aanwezigheid van bramen en brandnetels.</p> <p>Een oplossing hiervoor op langere termijn is het bebossen van het tussenliggend (landbouw)gebied in het habitatrichtlijngebied zodat de kleinere boskernen een groter aaneengesloten geheel vormen dat beter gebufferd is tegen randinvloeden. De realisatie van de bosuitbreiding kan op basis van het beschikbaar komen van gronden of wanneer gebruikers/eigenaars zelf de bebossing kunnen realiseren (bvb. via de subsidieregeling voor bebossing van landbouwgronden).</p> <p>In het kader van de maatschappelijke haalbaarheid m.b.t. landbouw wordt op kortere termijn eerder gedacht aan het herstel van het kleinschalig cultuurlandschap met o.a. heggen, hagen en houtkanten, waarbij maatwerk op bedrijfsniveau noodzakelijk is. In de gebiedsvisie wordt een minder bruuske overgang grasland-bos nagestreefd i.p.v. de overgang akker-bos. Binnen de landbouwpercelen in habitatrichtlijngebied wordt naast bosuitbreiding een voorkeur gegeven aan het behoud en/of de uitbreiding van graslanden. Ook het aanleggen van akkerranden en het nemen van erosiebestrijdingsmaatregelen behoren tot de mogelijkheden om de visie te realiseren.</p>

9^e Natuur en park in de stad versterken	
Visie	Toelichting
Natuur- en parkelementen in de stedelijke omgeving kunnen mits een aangepast beheer een verhoging betekenen van de natuurwaarden binnen de stad, uiteraard rekening houdend met de landschappelijke, cultuurhistorische en esthetische waarde van de site en het aanwezige medegebruik.	

2 Schets van het streefbeeld

Streefbeeld	Toelichting
<p>De <i>Dender</i>, de beken en de rijten zullen een goede oppervlaktewaterkwaliteit hebben die de basis zal zijn voor de instandhouding van veel ecologische processen in dit plangebied. De <i>Dender</i> zal quasi geheel onverhard en niet bedijkt zijn op de linkeroever of op de rechteroever stroomopwaarts Geraardsbergen. De <i>oever</i> heeft hier holle en bolle karakteristieken, al kan het lokaal ook een steilrand zijn die ontstond door een aanvaardbare mate van erosie. Lokaal zullen er wilduitstapplaatsen gerealiseerd worden. Hier en daar zullen oeverdaluds verbost of bebost zijn en worden ze als hakhout beheerd waar dat noodzakelijk zal zijn voor de scheepvaart op de rivier. Bij overstromingen worden de natuurlijk overstroombare gebieden ingenomen door de buiten haar oevers tredende rivier. De overstromingen zijn in regel kortdurend, over het algemeen buiten het groeiseizoen en uitzonderlijk tijdens het groeiseizoen. Lokaal kan het overstromings- of regenwater langdurig blijven staan in bepaalde natuurlijke laagten van de meersen met het doel plas-dras-situaties te ontwikkelen voor overwinterende en doortrekkende watervogels en broedende weidevogels.</p>	<p>Een goede waterkwaliteit is belangrijk om kwetsbare watergebonden fauna en flora te herstellen en te behouden in de <i>Dender</i>, beken en rijten. Een goede ecologische toestand dient volgens het Decreet integraal waterbeleid (B.S. 14/11/2003) gerealiseerd zijn tegen 2015.</p> <p>Ook het terug toelaten (waar mogelijk) van natuurlijke dynamische processen, zoals erosie en sedimentatie als oevervormende processen en het verbossen van de oeverwal tot zacht- en hardhout, draagt bij tot een meer natuurlijk riviersysteem. Vanuit ecologisch oogpunt in het belang van het herstellen van de relatie rivier-vallei, is ook het toelaten van winterse overstromingen een doel. Dit doel dient tevens het maatschappelijk belang, nl. het vrijwaren van bebouwde gebieden van overstromingen en kadert binnen één van de principes in het integraal waterbeleid nl. meer ruimte voor de rivier.</p>

Tekst	Toelichting
<p>Dichtst bij de Dender zal er zich afhankelijk van de Ausgangssituatie en (abiotische) potenties <i>een open meersenlandschap rijk aan microreliëf</i> ontwikkelen dat gekenmerkt wordt door halfnatuurlijke vegetaties (graslanden, ruigte, rietland, grote zeggenvegetaties) en het traditioneel extensief landgebruik dat ze in stand houdt. Punt- en lijnvormige kleine landschapselementen (plassen, poelen, greppels, grachten en heel beperkt ook knobomen) kunnen in beperkte mate aspectbepalend zijn. Door inrichting en beheer van aaneengesloten natuurreservaten kan er zich hier uit ook een landschap zonder zichtbare perceelsgrenzen ontwikkelen dat gekenmerkt wordt door een mozaïek of lappendeken van diezelfde halfnatuurlijke vegetatietypes en een beperkte mate van spontane houtige opslag. De vegetatiestructuur zal doorgaans een hogere mate van heterogeniteit en variatie hebben in deze mozaïeken. Op <i>enkele drogere (fossiele) oeverwallen</i> in de vallei zal er zich in beperkte mate een lintvormig hardhoutoobos kunnen ontwikkelen dat plaatselijk de openheid van het meersenlandschap breekt. Waar de actuele Ausgangssituatie en (abiotische) potenties nu reeds een vrij gesloten landschap met jong rivierbegeleidend bos en/of populierenaanplanten betreft en er geen herstel van een open meersenlandschap wordt vooropgesteld om ecologische of cultuurhistorische doelstellingen te halen, kan er zich <i>een vrij gesloten doch structuurrijk rivierbegeleidend boscomplex ontwikkelen dat rijk is aan open plekken en bosranden</i>. Dit boscomplex wordt dan gekenmerkt door diverse types wilgenstruwelen en elzenbroekbossen die verweven zijn met natte voedselrijke ruigten, grote zeggenvegetaties en rietlanden. Hakhout- of middelhoutbeheer zijn een optie. Spontaan ontwikkelde bossen zullen in de vallei een groter aandeel innemen dan aanplantingen.</p> <p>De rijten hebben onverharde oevers en het peilbeheer zal gebeuren in functie van vooropgestelde natuurdoelen en het beheer daarvan. Plaatselijk zal de waterbodem reeds gesaneerd zijn en werd de oeverwal die ontstond door slibdepositie afgegraven en afgevoerd. In een aantal deelgebieden zal de rijt niet meer worden geruimd en vervaagt daardoor haar structuur en patroon. De pompgemalen zullen een peilbeheer handhaven dat naast andere factoren ook rekening houdt met de in dit plan vooropgestelde natuur- en landschapsdoelen voor de vallei. Dat is lokaal nodig om in natuurlijke laagten de plasdras-situatie te ontwikkelen voor overwinterende en doortrekkende, en ook broedende water- en weidevogels.</p>	<p>Open natte graslanden met een hoge soortenrijkdom in fauna en flora kenmerken het historisch meersenlandschap. Afhankelijk van de lokale karakteristieken van het landschap wordt er gestreefd naar een meer open of meer gesloten vorm.</p> <p>Om dit meersenlandschap in de toekomst te behouden is een aangepast beheer noodzakelijk. Aangezien dit landschap het resultaat is van een eeuwenlang landbouwkundig gebruik door middel van hooien en beweiden worden deze beheersvormen wenselijk en noodzakelijk geacht met het oog op het openhouden van de vegetatie en het bereiken van de vooropgestelde graslandtypes.</p> <p>Plaatselijk wordt er naar meer robuuste natuur gestreefd onder de vorm van moeras of nat bos, waarbij op termijn perceelsgrenzen vervagen en een meer natuurlijk landschap ontstaat.</p> <p>De rijten werden parallel met de rivier gegraven om het water op gravitaire wijze te kunnen lozen. In veel van deze rijten is door een (vroeger) intensieve ruimingsfrequentie de waterbodem verlaagd, met een verstrekte drainage en kwelafvoer tot gevolg. Hierdoor verdwijnen grondwaterafhankelijke soorten en treedt verdroging op. Het terugdringen van verdroging en het herstellen van de sponsfunctie van valleien is niet enkel belangrijk vanuit ecologische noden maar dient ook een maatschappelijk doel, nl. de aanleg van voldoende zoetwaterreserves. Ook deze doelen vinden we terug in het Decreet Integraal waterbeleid (B.S. 14/11/2003).</p>

Tekst	Toelichting
<p><i>Het landschap zal tussen de rijt en de valleisteilrand over het algemeen een halfgesloten tot gesloten karakter hebben waarbij, lokaal, rekening wordt gehouden met zichtassen op de vallei. Het nagestreefde landschap vormt een buffer en mildert randeffecten afkomstig uit de lintbebouwing bovenop de steilranden. Dat landschap zal enerzijds een kleinschalig extensief beheerd graslandcomplex zijn met een dicht netwerk van kleine landschapselementen, maar kan zich anderzijds ook ontwikkeld hebben tot een gesloten bos met goed ontwikkelde open plekken, lichtrijke bosranden en corridors. Waar een kleinschalig cultuurlandschap in stand gehouden of hersteld wordt, gebeurt dat met respect voor de typische karakteristieken van de streek en zal er ook expliciet rekening worden gehouden met de plaatselijke cultuurhistorische gebruiken. Het grondwater dat aan de oppervlakte komt in een smalle strook langs de valleisteilrand heeft een goede kwaliteit en zal lokaal ook maximaal opgehouden worden ten behoeve van de grondwaterafhankelijke vegetaties.</i></p>	

Tekst	Toelichting
<p><i>Tussen de vallei en de historische boscomplexen op de getuigenheuvels of flanken zullen verbindingen gerealiseerd en ecologisch ingericht worden. De verbinding tussen het Geitebos en de vallei zal geoptimaliseerd worden. De bronbeekgemeenschap en het erosietalud worden ecologisch opgewaardeerd in functie van kritische bossoorten. Een andere verbinding met de vallei zal zich situeren ter hoogte van het Boelarebos en de Nerenmeers. Het Boelarebos zal eveneens verbonden zijn met het bos van Boureng. De verbinding tussen het Raspailleboscomplex en de vallei zal slechts door middel van stapstenen gerealiseerd worden. De stapstenen zijn ondermeer het Hinnekesbos, het Patersbos bij Koolpot en Bovenhoek. Ook natuurentiteiten en parken in de rand van Geraardsbergen zullen een belangrijke rol spelen. Ze zullen het Boelarebos met de bossen van Bovenhoek en Koolpot verbinden. Het beheer en de inrichting van die stapstenen is van primordiaal belang</i></p> <p><i>De historische boscomplexen op de getuigenheuvels zullen duurzaam en in functie van de instandhouding van de aangemelde habitats en soorten van de Speciale Beschermingszone “Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen” beheerd worden. Bij de inrichting en het beheer van bestaande bossen zal bijzondere aandacht gaan naar een ‘gunstige’ instandhouding van de oud-boskernen. Zij kennen actueel reeds een hoge mate aan biodiversiteit en zullen de bronpopulaties huisvesten voor de kolonisatie van de bosuitbreidingszone.</i></p>	<p>Verbindingen zijn van groot ecologisch belang om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kleine populaties met elkaar te verbinden om op lange termijn een leefbare populaties te vrijwaren; - verplaatsingen van diverse diersoorten tussen verschillende natuurcomplexen mogelijk te maken; - als schuilplaats voor zowel dier- als plantensoorten in het omgevende landbouwgebied. <p>Verbindingen zullen gerealiseerd worden via massief bosherstel tussen de bestaande boscomplexen waar mogelijk of via de aanleg van kleine landschapselementen zoals hagen, heggen, houtkanten en bomenrijen.</p> <p>Uit de instandhoudingsdoelstelling blijkt dat boshabitats vaak niet genoeg aaneengesloten oppervlakte bevatten om in een gunstige staat te verkeren. Om de doelstelling van een gunstige staat te behouden of te behalen, is in eerste instantie het behoud van de huidige bosoppervlakte belangrijk. Om een gunstige staat te bereiken dienen ook diverse leeftijdsfasen (van jong naar oud bos) van het bos aanwezig te zijn zodat alle planten en dieren die aan een welbepaalde fase gebonden zijn, binnen hetzelfde bos kunnen leven.</p>

Tekst	Toelichting
<p>De bosuitbreiding zal gedifferentieerd uitgewerkt worden afhankelijk van de lokale omstandigheden. Bosuitbreiding zal bij voorkeur spontaan gebeuren, maar kan ook door middel van aanplanting of zaaien (bvb. indien spontane boom- en struikopslag uitblijft). Zowel massieve bosuitbreiding als uitbreiding onder de vorm van een aangrenzend kleinschalig extensief beheerd cultuurlandschap of een te ontwikkelen wastine landschap zijn opties die afhankelijk van de lokale omstandigheden verder worden uitgewerkt en gerealiseerd. De buffering tegen ongunstige randeffecten ter hoogte van bosranden, hellinggronden, bronzones en bronbeken is cruciaal. Ecologische processen en de natuurlijke dynamiek binnen het boscysteem zijn spontaan, maar kunnen ook begeleid of gestimuleerd worden. Afhankelijk van de uitgangstoestand is voor de instandhouding of uitbreiding van specifieke (lichtminnende) natuurwaarden lokaal een aangepaste inrichting of beheer noodzakelijk. Begrazingsbeheer, nulbeheer of een plaatselijk herstel van het cultuurhistorische hakhout- of middelhoutbeheer behoort ondermeer tot de mogelijkheden om de doelstellingen te bereiken.</p>	<p>Ook een doelstelling naar soortensamenstelling, afkomst en dood hout wordt vooropgesteld. Inheemse boomsoorten bieden een belangrijke meerwaarde vergeleken met uitheemse soorten doordat er veel meer dieren aan verbonden zijn. Ze vormen op hun beurt de basis voor een gezond en divers ecosysteem. De keuze voor inheemse soorten is hier een verlengstuk van. Bomen die nazaten zijn van de oerbossen die hier vroeger voorkwamen, zijn veel beter aangepast aan onze bodem en ons klimaat en hebben aldus een betere weerstand tegen ziektes en calamiteiten. Deze koppeling uit zich ook in bijv. het tijdstip van bloei en van het uitlopen van de blaadjes. Op deze manier is er ook een nauwe relatie met de organismen, die eveneens een gelijklopende biologische klok hebben.</p> <p>Niet inheemse boom- en struiksoorten horen niet thuis in onze natuurlijke bostypes. Daarom wordt hier impliciet voorgesteld om deze geleidelijk aan uit het bestand te verwijderen. Dit hoeft niet van de ene dag op de andere, maar kan wel in de tijd gepland worden bij het uitwerken van een bosbeheerplan. Op deze manier kan de omvorming geleidelijk gebeuren en hoeven geen bomen geveld te worden vooraleer ze kaprijp zijn en wordt op lange termijn toch gewerkt aan een meer natuurlijk bostype.</p> <p>Belangrijk hierbij is echter dat er <u>geen verbod</u> op de heraanplant van populier in dit NRP werd opgenomen; het NRP bevat immers geen maatregelen (bij aanplant van een nieuw bos in het VEN geldt dit verbod wel, cf. art. 6 Maatregelenbesluit BS 27.01.2004).</p>

	<p>Bij een aanvraag tot heraanplant van populier, in afwezigheid van een bosbeheerplan, zal de vergunningverlenende overheid het NRP als leidraad gebruiken. Hierbij heeft de plangroep beslist dat er wel degelijk flexibiliteit ingebouwd kan worden en dat de heraanplant van populier wel mogelijk is.</p> <p>Volgende landschappelijk- ecologische criteria zullen dan in overweging genomen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - standplaatsgeschiktheid (zeer natte standplaatsen zijn niet geschikt, zoals bvb. de natte bossen in de komgronden in deelgebieden 7.1, 8.2, 10.1 en 11.1) - huidige natuurkwaliteit van het perceel (bvb. niet in bestanden met een waardevolle bosflora) - exploitatiemogelijkheden: wanneer de exploitatie grote schade toebrengt is heraanplant eveneens niet wenselijk; wel kan dan gekeken worden of er aan de rand van het perceel (bvb. 2 of 3 rijen op een gemakkelijk exploiteerbare plaats) heraanplant van populier kan toegelaten worden. <p>Het is belangrijk om ook aandacht te besteden aan voldoende menging van soorten zodat het bosbestand evenwichtig en gezond blijft en het effect van veranderende milieu-omstandigheden beter gebufferd wordt. Iedere boomsoort stelt eigen ecologische eisen: heeft een ander type wortelstelsel, verkiest nattere of drogere standplaatsen, stelt andere eisen qua voedselrijkdom van de bodem, enz.</p> <p>Het streven naar dood hout is eveneens een punt wat belangrijk is voor behouden en/of halen van een gunstige staat van instandhouding van de boshabitat. Dood hout vormt immers de biotoop van tal van gespecialiseerde ongewervelden en schimmels. Ook vormt staand dood hout vaak een interessante nestgelegenheid voor holenbroeders en vleermuiskolonies (watervleermuis, rosse vleermuis). Staand dood hout dat veiligheidsrisico's inhoudt voor andere bosfuncties kan gemakkelijk omgezet worden in liggend dood hout. Niettemin vormt de combinatie van beiden de voorkeur (staand dood hout op een veilige afstand van de paden en exploitatiewegen).</p>
--	--

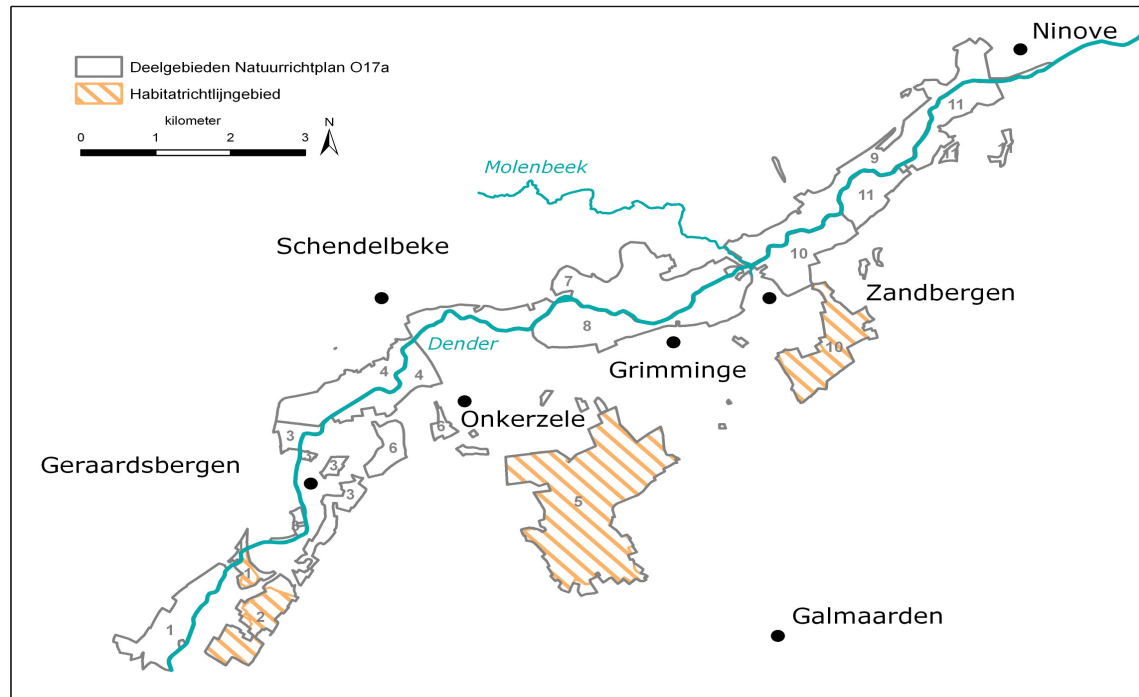
Tekst	Toelichting
<p>In het ganse plangebied zal bijzondere aandacht gaan naar de conservering en ontwikkeling van biotopen ten behoeve van de overwintering en overzomerings van de door de Europese habitatrichtlijn beschermde vleermuizen, de Kamsalamander, Zegelkorfslak, Rivierdonderpad en Beekprik</p> <p>Het recreatief medegebruik zal afgestemd worden op de ecologische draagkracht van de verschillende deelgebieden.</p>	<p>In het betreffende habitatrichtlijngebied werd vaak ook het landbouwgebied tussen de boscomplexen mee aangeduid. Volgens een ideaal scenario zouden de verschillende bosgedeelten kunnen samengevoegd worden tot een groter bosgebied. Dit impliceert deels de bebossing van het tussenliggend landbouwlandschap. Als lange termijnvisie kan dit wel weerhouden worden indien er gronden vrijkomen, maar op korte termijn is dit niet vanzelfsprekend. Om toch aan het probleem van de geïsoleerde bossen tegemoet te komen, en de boskernen beter te beschermen tegen randeffecten van inspoeling en erosie, kunnen deze door middel van houtkanten, hagen, bomenrijen, dreven, enz. beter verbonden worden. Dergelijke houtige lijnelementen in het landschap laten een betere migratie tussen de boskernen toe, zodat er uitwisseling tussen de populaties kan gebeuren en er voldoende grote leefgebieden worden bekomen. Tegelijkertijd blijft het landbouwgebruik mogelijk en is er landschappelijke integratie.</p>

3 Instandhoudingsdoelstellingen

Deze doelstellingen beogen het in stand houden van habitats en soorten conform de Europese richtlijnen met betrekking tot het natuurbehoud. In de speciale beschermingszone [in het kader van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG) en het Natuurdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten] wordt gestreefd naar de instandhouding van de habitats en soorten waarvoor deze gebieden werden aangeduid, en dit op basis van de instandhoudingsdoelstellingen voor de speciale beschermingszone 'Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen - code BE2300007' (Agentschap voor Natuur en Bos, Ontwerp, 2007).

De speciale beschermingszone of habitatrichtlijngebied (SBZ-H) gelegen in het natuurrichtplangebied is onderverdeeld in drie deelgebieden (samen 468,2 ha):

- Raspaillebos (SBZ-H 2300007-12), deelgebied 5 in het NRP
- Boelarebos en Dendervallei (SBZ-H 2300007-17), delen van deelgebieden 1 en 2 in het NRP
- Geitebos (SBZ-H 2300007-32), delen van het deelgebied 10 in het NRP

Situering van de Habitatrichtlijngebieden binnen het NRPO17a

Habitats

Toelichtingsnota natuurrichtplan NRPO17a
Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos

De aangemelde habitattypes voor deze deelgebieden zijn:

- 3150 Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type *Magnopotamion* of *Hydrocharition*
- 6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van montane en alpiene zones
- 9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
- 9130 Beukenbossen van het type *Asperulo-Fagetum*
- 9160 Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eikenhaagbeukbossen behorend tot het *Carpinion-betuli*
- 91E0 * Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Naast de aangemelde habitattypes, komen er habitattypes voor waarvoor het gebied niet is aangemeld:

- 4030 Droge Europese heide
- 6230 Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- 6510 Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Daarnaast komen in het habitatrictlijngebied ook andere vegetatietypes voor die niet in de habitatrictlijn werden opgenomen en die bijgevolg niet werden aangemeld, maar die wel belangrijk zijn voor Vlaanderen (“regionaal belangrijke biotopen”, RBB) en beschermd worden door middel van het Natuurdecreet als verboden te wijzigen vegetaties:

- Dottergrasland
- Grote zeggenvegetatie
- Kamgrasland
- Rietvegetatie

Soorten

Volgende soorten werden aangemeld in het kader van de SBZ-H ‘*Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen - code BE2300007*’ (Bijlage II van de Habitatrictlijn en Bijlage I en II van het Natuurdecreet):

- Kamsalamander - *Triturus cristatus*
- Ingekorven vleermuis - *Myotis emarginatus* (natuurrichtplangebied is vermoedelijk als foerageergebied van belang voor een zomerkolonie te St.-Maria-Lierde en Leeuwergem)
- Rivierdonderpad - *Cottus gobio*
- Beekprik - *Lampetra cristatus*
- Meervleermuis - *Myotis dasycneme*

Het voorkomen van deze soorten werd echter nog niet vastgesteld, binnen de perimeter van het natuurrichtplangebied (maar er wel net buiten zodat de herkolonisatie binnen het NRP-gebied wel tot de mogelijkheden en bijgevolg ook doelstellingen behoort).

Instandhoudingsdoelstellingen

Tekst	Toelichting
<p>De Europese commissie maakt onderscheid tussen een “gunstige” en een “ongunstige staat van instandhouding” van de habitats.</p> <p>In Vlaanderen wordt een opsplitsing van de “gunstige staat” in “goed (A)” en “voldoende (B)” gehanteerd¹. Een “goede staat van instandhouding” (A) wordt begrepen als de meer natuurlijke of zelfregulerende staat van de habitat, waarbij een aantal criteria optimaal ontwikkeld zijn (al dan niet mits de inzet van extensief beheer). De “voldoende staat van instandhouding” (B) wijkt hier in een of meer opzichten licht van af. De “ongunstige staat van instandhouding” wordt aangeduid met de letter C.</p>	<p>De bepaling van de instandhoudingsdoelstellingen gebeurde op basis van de criteria opgesteld door het INBO¹ en werd besproken door een expertgroep.</p> <p>Niet alle habitattypes hebben intrinsiek de mogelijkheid om zich tot een ‘goede’ staat van instandhouding te ontwikkelen. Zowel de abiotische condities (bodem, waterhuishouding, ...) die in belangrijke mate de potentie bepalen, als de oppervlaktecriteria kunnen een dergelijke uitgangspositie innemen dat slechts een ‘voldoende’ of ‘ongunstige’ staat mogelijk wordt geacht.</p> <p>Bij het bepalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de verschillende habitats aanwezig binnen de SBZ-zone van het NRP werd hiermee rekening gehouden.</p>

Onderstaande tabellen geven een samenvattend overzicht van de huidige staat van instandhouding en de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen voor de habitats en soorten van de SBZ-H gelegen binnen de perimeter van het natuurrichtplangebied 017a.

Deelgebied Raspaillebos (313,5 ha aangemeld)

Aangemelde habitattypes			
Habitatype	Opp (ha)	Actuele staat	Doelstelling
- 6430- Droge boszoom Natte ruigte	Min. 1,4	Onbekend	Gunstig (voldoende staat) B
- 9120- Beukenbos met ondergroei van Hulst en soms Taxus	21	Ongunstig C	Gunstig (voldoende staat) B
-9130- Beukenbos met ondergroei van Wilde hyacint	108,4	Ongunstig C	Gunstig (goede staat) A
-91E0- Alluviaal bos Bronbos	26,1	Ongunstig C	Gunstig (goede staat) A
Niet aangemelde habitattypes maar er wel voorkomend			
-6230- Droog heischraal grasland	< 1	Ongunstig C	Ongunstig C
- 6510 - Schraal hooiland	< 1	Ongunstig C	Ongunstig C
Regionaal belangrijke biotopen			
Kamgrasland	Onbekend	Ongunstig C	Ongunstig C
Niet aangemelde, voorkomende internationaal belangrijke fauna			
Middelste bonte specht Wespendief Zwarte Specht			

SBZ-H 2300007-12 Raspaillebos:

- Goede staat van instandhouding van:
  - 9130 Beukenbossen van het type *Asperulo-Fagetum*
  - 91E0 Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*): subtype Gewoon elzenbroek (*Carici elongatae-Alnetum*), subtype Vogelkers-Essenbos (*Pruno-Fraxinetum*) en subtype Essenbronbos (*Carici remotae-Fraxinetum*)
- Voldoende staat van instandhouding van:
  - 6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland (en van de montane en alpiene zones): subtype vochtige tot natte ruigten en subtype boszomen
  - 9120 Atlantische zuurminnende Beukenbossen met ondergroei van *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
- Behoud van actuele toestand van:
  - 9120 Atlantische zuurminnende Beukenbossen met ondergroei van *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
- Voor de graslandtypes glanshavergrasland (6510), droog heischraal grasland (6230) en kamgrasland (RBB), die binnen de beoogde wastines stand kunnen houden, wordt een ongunstige staat van instandhouding (gedegradeerd - onder de vorm van rompgemeenschappen) als voldoende geacht; gezien de instandhouding van bosgemeenschappen als prioritair wordt beschouwd.

Deelgebied Boelarebos en Dendervallei (Nerenmeers, 65,5 ha aangemeld)

Aangemelde habitattypes			
Habitatype	Opp (ha)	Actuele staat	Doelstelling
- 6430- Droge boszoom Natte ruigte	< 1	Onbekend	Gunstig (voldoende staat) B Gunstig (goede staat) A
- 9120- Beukenbos met ondergroei van Hulst en soms Taxus	2,6	Ongunstig C	Ongunstig C
-9130- Beukenbos met ondergroei van Wilde hyacint	18,7	Ongunstig C	Gunstig (voldoende staat) B
-91E0- Alluviaal bos Bronbos	4,3	Ongunstig C	Gunstig (goede staat) A
Niet aangemelde habitattypes maar er wel voorkomend			
- 6510 - Schraal hooiland	Onbekend	Ongunstig C	Ongunstig C
Regionaal belangrijke biotopen			
Dotterbloemgrasland	< 1	Ongunstig C	Gunstig (goede staat) A
Grote zeggenvegetatie	2,5	Ongunstig C	Gunstig (voldoende staat) B
Kamgrasland	Onbekend	Onbekend	Gunstig (goede staat) A
Niet aangemelde, (waarschijnlijk) voorkomende internationaal belangrijke fauna			
Middelste bonte Specht Zwarte specht Wespendief			

SBZ-H 2300007-17 Boelarebos en Dender (Nerenmeers):

- Goede staat van instandhouding van:
  - 91E0, Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*): subtype Gewoon elzenbroek (*Carici elongatae-Alnetum*), subtype Vogelkers-Essenbos (*Pruno-Fraxinetum*) en subtype Essenbronbos (*Carici remotae-Fraxinetum*)
  - 6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland (en van de montane en alpiene zones): subtype vochtige tot natte ruigten
  - RBB Kamgrasland
  - RBB Dotterbloemgrasland
- Voldoende staat van instandhouding van:
  - 9130, Beukenbossen van het type *Asperulo-Fagetum*
  - 6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland (en van de montane en alpiene zones): subtype boszomen
  - RBB Grote zeggenvegetatie
- Behoud van actuele toestand
  - 6510 Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
  - 9120 Atlantische zuurminnende Beukenbossen met ondergroei van *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)

Deelgebied Geitebos (89,3 ha aangemeld)

Aangemelde habitattypes			
Habitatype	Opp (ha)	Actuele staat	Doelstelling
- 6430- Droge boszoom Natte ruigte	Onbekend	Onbekend	Gunstig (voldoende staat) B
- 9120- Beukenbos met ondergroei van Hulst en soms Taxus	3,2	Ongunstig C	Gunstig (voldoende staat) B
-9130- Beukenbos met ondergroei van Wilde hyacint	18	Ongunstig C	Gunstig (goede staat) A
-9160- Eiken haagbeukenbos	15,8	Ongunstig C	Gunstig (voldoende staat) B
-91E0- Alluviaal bos Bronbos	8,9	Ongunstig C	Gunstig (goede staat) A
Niet aangemelde habitattypes maar er wel voorkomend			
- 6510 - Schraal hooiland	Min. 1,6	Onbekend	Gunstig (voldoende staat) B
Regionaal belangrijke biotopen			
Kamgrasland	Onbekend	Onbekend	Gunstig (voldoende staat) B
Niet aangemelde, voorkomende internationaal belangrijke fauna			
Wespendief Zwarte specht Middelste bonte specht			

SBZ-H 2300007-32 Geitebos:

- Goede staat van instandhouding van:
  - 91E0, Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*): subtype Gewoon elzenbroek (*Carici elongatae-Alnetum*), subtype Vogelkers-Essenbos (*Pruno-Fraxinetum*) en subtype Essenbronbos (*Carici remotae-Fraxinetum*)
  - 9130 Beukenbossen van het type *Asperulo-Fagetum*
- Voldoende staat van instandhouding van:
  - 6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland (en van de montane en alpiene zones): subtype vochtige tot natte ruigten en subtype boszomen
  - 9120 Atlantische zuurminnende Beukenbossen met ondergroei van *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercinion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
  - 9160 Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukenbossen behorend tot het *Carpinion betuli*
  - RBB Kamgrasland,
  - RBB Glanshavergrasland

De gedetailleerde instandhoudingsdoelstellingen voor de speciale beschermingszones ‘*Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen*’ zijn terug te vinden in volgend document: Agentschap voor Natuur en Bos, 2007. Instandhoudingsdoelstellingen voor de Speciale Beschermingszone BE2300007, Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen – ontwerp.

Randvoorwaarde

Kleine verschuivingen in de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen van onderstaande instandhoudingsdoelstellingentabellen kunnen op middellange termijn noodzakelijk zijn ten gevolge van aanvullend wetenschappelijk onderzoek en de integratie van de instandhoudingsdoelstellingen voor het NRP-gebied in die voor het gehele Habitatrichtlijngebied (SBZ-H) BE2300007, Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen.

Natuurrichtplan voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), de Speciale beschermingszone en de groene bestemmingsgebieden van “Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos”

Gebiedsvisie per deelgebied

Gebiedsvisie per deelgebied

Tekst	Toelichting
<p>Op basis van de ecologische concepten, de schets van het streefbeeld en de instandhoudingsdoelstellingen, wordt een meer gedetailleerd en concreter streefbeeld geformuleerd: <u>de specifieke gebiedsvisie</u>. De beschrijvingen geformuleerd onder dit streefbeeld zijn niet te lezen als maatregelen.</p> <p>Op de kaarten van de specifieke gebiedsvisie (kaart 1 tem 11) worden kaartenheden aangeduid waarbinnen een zelfde streefbeeld geldt. In de tabel wordt per kaartenheid aangegeven welk onderdeel van de specifieke gebiedsvisie bindend is en welk niet-bindend.</p> <p>De visie is niet van toepassing op vergunde of vergund geachte woningen en de bijhorende tuin en vergunde of vergund geachte bedrijfspercelen en de er voorkomende vergunde of vergund geachte gebouwen.</p> <p>Een bindend gesteld gedeelte heeft voor de administratieve overheid tot gevolg dat noch subsidies noch beheers- of inrichtingsplannen noch vergunningen kunnen worden goedgekeurd of toegestaan als deze in strijd zijn met de gebiedsvisie. Een bindend gedeelte zal voor de overheid bovendien tot gevolg hebben dat de betrokken overheden zich aan de gebiedsvisie moeten houden voor wat betreft het beheer of het gebruik van hun terreinen (zowel wat de terreinen betreft die zij zelf in eigendom hebben als voor de terreinen die zij enkel beheren of gebruiken).</p>	<p>Bij de ontwikkeling van het specifieke streefbeeld per deelgebied werd rekening gehouden met verschillende aspecten: de huidige abiotische en biotische kwaliteit, de potentie van het deelgebied m.b.t. natuurkwaliteit, de landschapskenmerken, de historiek, het huidige landgebruik en voor de SBZ-gebieden de instandhoudingsdoelstellingen.</p> <p>Een bedrijfsperceel wordt in het Maatregelenbesluit (B.S. 27.01.2004; Art.1, 9°) gedefinieerd als de terreinen die behoren bij de bedrijfsgebouwen en met deze bedrijfsgebouwen een ononderbroken ruimtelijk geheel vormen met een straal van maximaal 50m rond de vergunde bedrijfsgebouwen. Dit omvat de gebouwen, waarbinnen de bedrijfsactiviteiten plaatsvinden, de bijhorende loodsen en opslagruimten en de parkeerruimte. Het bedrijfsperceel omvat geen grasweides, akkers, ontginningen, schuilhokken en dergelijke.</p> <p>Het woonperceel wordt in het Maatregelenbesluit (B.S. 27.01.2004; Art.1, 9°) gedefinieerd als het terrein waarop een woning is gebouwd en de omringende tuin.</p>

Tekst	Toelichting
<p>De gebiedsvisie bevat geen rechtstreeks bindende bepalingen ten aanzien van particulieren. De deelgebiedvisie zoals hier beschreven nodigt de particulier (landbouwers, bewoners, ...) uit om vrijwillig mee concreet vorm te geven aan de visie op het terrein en deze te realiseren. Het is enkel in het kader van een vergunnings- of subsidieaanvraag dat het NRP het afwegingskader bepaalt. De natuurdoelen geformuleerd in de bindend gestelde gebiedsvisie laten een reguliere landbouwuitbating toe.</p> <p>Een niet-bindend gesteld gedeelte heeft enkel een richtinggevende waarde. Het is een element waar de administratieve overheid mee kan rekening houden wanneer de regelgeving dit toelaat, onder meer bij de interpretatie van de zorgplicht, het opstellen en beoordelen van de natuurtoets (vermijdbare schade), de verscherpte natuurtoets (onvermijdbare en onherstelbare schade in VEN) en van passende beoordelingen (in speciale beschermingszones). Bij het beheer van hun eigendommen wordt een administratieve overheid geacht om dit richtinggevend deel van de gebiedsvisie na te streven in de mate dat het inpasbaar is in de vigerende regelgeving.</p> <p>Natuurdoeltypen zijn de soorten vegetatie waarnaar gestreefd wordt. De doelsoorten zijn voor de streek bijzondere soorten die bepaalde eisen stellen aan hun habitat/leefgebied, waardoor ze kenmerkend zijn voor bepaalde goed ontwikkelde natuurdoeltypen. Een beschrijving van de natuurdoeltypen en doelsoorten vindt u in de fiches in bijlage.</p> <p>Er bestaat een juridische marge m.b.t de afbakening als 'waterweg':</p> <ul style="list-style-type: none"> - de gewestplannen werden indertijd gepubliceerd op schaal 1/25.000 en zijn moeilijk tot op perceelniveau te interpreteren, ook werd voor de VEN-afbakening de grenzen van het gewestplan gevolgd; - de waterweg kan niet enkel beschouwd worden als zijnde het water alleen, ook de aanhorige infrastructuur zoals oevers, dijken en jaagpaden behoren hiertoe; - de aangrenzende gebieden binnen het NRP zijn grotendeels ingekleurd als groene bestemming of VEN-afbakening (cf. Natuurdecreet – verscherpte natuurtoets). 	<p>De gebiedsvisie bevat geen rechtstreeks bindende bepalingen ten aanzien van particulieren, maar heeft wel gevolgen indien zij bvb. een vergunning verkrijgen waarbij de vergunningverlenende overheid rekening houdt met de bindende bepalingen van de gebiedsvisie. De visie heeft echter geen invloed op het normale gebruik van akkers en weilanden.</p> <p>Ook bvb. wanneer geen bosbeheerplan aanwezig is dient de vergunningverlenende overheid rekening te houden met het streefbeeld voor bossen wanneer een kapvergunning en een aanvraag tot herbebossing wordt ingediend. M.b.t. de heraanplant van populier kan echter flexibiliteit worden ingebouwd (zie p. 17 in de toelichting) en bepalingen in de deelgebiedvisies</p> <p>Deze paragraaf verduidelijkt hoe moet worden omgegaan met een zone, hier de rivier, waarbij de gewestplanaanduiding voor discussie kan zorgen.</p>

Tekst	Toelichting
<p>M.b.t. stedenbouwkundige vergunningen dient men bijgevolg rekening te houden met deze aspecten.</p> <p>Door het feit dat het NRP niet afbakent maar een kwalitatieve invulling geeft aan reeds afgebakende gebieden, verandert het NRP niets aan de huidige stand van zaken inzake de vergunningverlening m.b.t. infrastructuurwerken aan de waterweg. Wel biedt het een kader aan de vergunningverlenende overheid voor de kwalitatieve beoordeling in functie van de natuurdoelstellingen in het NRP. Bvb. indien blijkt dat oeververstevingen noodzakelijk zijn, zullen deze niet geweigerd worden op basis van het NRP, maar zal het NRP wel het toetsingskader vormen voor de inrichting en/of wijze van uitvoering.</p> <p>Mogelijke ontbossingen ten gevolge van de toepassing van de bindende bepalingen van de deelgebiedsvisie ter realisatie van het streefbeeld open en halfopen nat grasland (meers) is slechts bindend wanneer het Agentschap voor Natuur en Bos kan instaan voor de verplichte compenserende bebossing in overeenstemming met artikel 90bis van het bosdecreet van 13 juni 1990.</p>	<p>De waterweg kan immers niet gedomineerd doch enkel beïnvloed worden door de stedenbouwkundige bestemming van de aanpalende gebieden.</p> <p>Voor een aantal zones aangeduid in het streefbeeld als ‘open of halfopen nat grasland (meers)’ is het de bedoeling dat de aanwezige populierenbestanden na kap, niet meer worden heraanplant in het kader van landschapsherstel en de realisatie van plasdrassituaties voor overwinterende watervogels. Hier geldt echter de compensatieplicht in het kader van het Bosdecreet. Omdat het ANB van mening is dat de particuliere eigenaar hiervoor niet voor verantwoordelijk kan worden gesteld, zal zij zelf deze boscompensatie op zich nemen.</p>

Op de kaarten en in de onderstaande tabellen wordt gebruik gemaakt van de standaardlegendes van de handleiding die bij de opmaak van de NRP-gebiedsvisie gevolgd wordt.

Deelgebied 1 – Korte Lake – Ter Planken

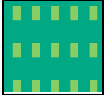
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	1.1	Nat Bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'.	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Inheems nat loofbos met plaatselijk voorjaarsflora. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. • Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras bepalen er de vegetatie. • Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Aandacht wordt besteed aan het historische rabattensysteem. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Wielewaal, IJsvogel, Boomvalk en Zomertortel zijn doelsoorten. 	
		Statuut: SBZ: nee VEN: ja - deels Gewestplan: Bos- en Natuurgebied

	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat bos: <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers-Essenbos (va) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water: <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek	
--	------------------------	---	--

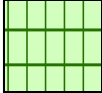
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	1.2	Nat bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Voor habitatype 91E0* wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. • Voor habitatype 6430 (natte voedselrijke ruigte) wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. • De verbinding tussen de komgrond en de Dender wordt voorzien door bijkomende doorsteken door de dijk te maken, op voorwaarde dat de beveiliging tegen overstroming voor de woningen kan gegarandeerd worden. Rivier en vallei staan dan in rechtstreekse verbinding. De waterpeilbeheersing in de komgrond is afgestemd op de natuurdoelen. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. De waterloop heeft een natuurlijke(re) oever. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Spontane processen als windworp en winterse overstromingen zorgen voor een belangrijke dynamiek. • Wielewaal, Kwak en Krakeend zijn doelsoorten 	Statuut: SBZ: ja - deels VEN: ja - deels Gewestplan: Park- en Bosgebied Voor het habitatype 91E0* worden matig voedselrijk Elzenbroek (vm), Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) en Vogelkers Essenbos (va) bedoeld. Om tot een goede staat van instandhouding te komen dient de waterhuishouding te worden afgestemd op de natuurdoelen. De nu aanwezige bestanden hebben te lijden onder verdroging door de te lage waterpeilen die gehanteerd worden aan het pompgemaal.

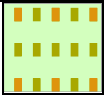
	Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm, 91E0*) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn, 91E0*) • Vogelkers-Essenbos (va, 91E0*) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc, 6430) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek • Oeverwallen met vegetaties eigen aan begeleidend Essenbos 	
--	------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	1.3	Nat bos met droog bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
		Statuut: SBZ: nee VEN: ja Gewestplan: Natuur- en Bosgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> Inheems nat loofbos en inheems droog loofbos met oud boskarakter en plaatselijk voorjaarsflora. Diverse types bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Bijzondere aandacht wordt besteed aan historische (zuid geëxposeerde) bosranden. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras bepalen er de vegetatie. Struweelvorming is langsheen de spoorweg (met in achtneming van de openbare veiligheid) een optie. Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. Wespendief, Zomertortel, Middelste bonte specht, Eikelmuis zijn doelsoorten 	
	Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ruigtekruiden elzenbroek (vn) en Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) Vogelkers-Essenbos (va) Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) Rietland (mr, RBB) Grote zeggenvetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen droog bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sub-atlantische en midden-Europese Wintereikenbossen of Eiken-Haagbeukenbossen behorend tot het <i>Carpinion betuli</i> (fa, qa)

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	1.4	Nat grasland met nat bos, natte ruigte en moeras
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<p>• Complex van inheems nat loofbos met natte ruigte en moeras. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Maximaal 60% van het gebied is met bos bezet. Natte (matig voedselrijke ruigten, moeras, nat grasland en (stilstaand, open) water komen ook voor. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage.</p> <p>• Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Struweelvorming is langsheen de spoorweg (met in achtneming van de openbare veiligheid) een optie.</p> <p>• Windworp zorgt voor een belangrijke dynamiek. Het landschap is niet geperceleerd. Scherpe grenzen zijn afwezig. Er worden geleidelijke overgangen beoogd tussen de samenstellende natuurdoelen. In ruimte en tijd kunnen zich geleidelijke vegetatieverschuivingen voordoen. Nagenoeg alle successiestadia zijn minstens tijdelijk aanwezig.</p> <p>• De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen.</p> <p>• Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken).</p> <p>• Het dijklichaam kent een open grazige vegetatie. De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever.</p> <p>• Kwak, Boomvalk, Wielewaal zijn doelsoorten.</p>	
		Statuut: SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Bosgebied

	Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden elzenbroek (vn) • Vogelkers-Essenbos (va) <p>Natuurdoelen natte (matig) voedselrijke ruigten, moeras en nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc), Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) • Glanshavergrasland (hu, dijklichaam Dender) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water. Waterloop en voedselrijke open en ondiepe vegetatierijke poelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traag stromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek 	
Niet bindend	Streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Op lange termijn wordt de Denderdijk teruggebracht op oeverwalniveau mits er geen gevaar is voor overstrooming van bewoonde zones. Rivier en vallei staan in rechtstreekse verbinding. Een natuurlijke gradiënt bestaat van rivier naar rietland naar 	

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	1.5	Droog grasland met kleine landschapselementen
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Bosgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Kleinschalig graslandcomplex met lijnvormige kleine landschapselementen op perceelsranden. Het betreft grasland op hellinggronden. Houtige kleine landschapselementen komen voor langsheen perceelsranden. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de ontwikkeling van een droge boszoom, in het bijzonder bij historische (zuid geëxposeerde) bosranden. • De instandhouding van het kleinschalige graslandcomplex wordt verzekerd door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen. Het landschap is geperceleerd. 	
Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen droog grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Glanshavergrasland (hu) • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • (Thermofiele) zoomvegetatie <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen en struweel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Gemengde) doornhaag • (Gemengde) houtkant • (Knot)bomenrijen • Spoorsloot en voedselrijke open en ondiepe vegetatierijke poelen 	

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	1.6	Droog grasland met droge ruigte en struweel
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Bosgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Complex van droog grasland met droge ruigte en struweel. Het betreft grasland op hellinggronden. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de ontwikkeling van een droge boszoom (habitattype 6430). Struweelvorming is langsheen de spoorweg (met inachtneming van de openbare veiligheid) een optie. • Het landschap is niet geperceleerd. Scherpe grenzen zijn afwezig. Er worden geleidelijke overgangen beoogd tussen de samenstellende natuurdoelen. In ruimte en tijd kunnen zich geleidelijke vegetatieverschuivingen voordoen. Climaxvegetaties worden niet beoogd • Levendbarende hagedis, Geelgors zijn doelsoorten 	
	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen droog grasland: <ul style="list-style-type: none"> • Glanshavergrasland (hu) • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) Natuurdoelen droge ruigte en struweel: <ul style="list-style-type: none"> • Voedselrijke droge ruigte (droge boszoom) • (Gemengd) doornstruweel

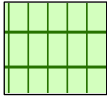
Deelgebied 2 – Tussen Grote Buizemont-Boelarebos en Boureng

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	2.1	Droog bos met droog grasland en kleine landschapselementen
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : ja VEN : nee Gewestplan : Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Voor habitattype 9130 wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Voor habitattype 9120 wordt een stand-still principe gehanteerd en mag er geen achteruitgang t.o.v. de actuele staat plaats vinden. • Voor habitattype 6430 (droge zoom), in het bijzonder langsheen zuid geëxposeerde oude bosranden, lichtrijke paden, dreven, kapvlakten, beken, sloten en perceelsranden, wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • In functie van de instandhouding van habitattypes 9130, 9120 en 6430 is bosuitbreiding op lange termijn een belangrijke doelstelling. Op korte termijn garanderen lijnvormige kleine landschapselementen langsheen perceelsranden, loswegen en/of op graften de verbinding tussen de oud-boskernen. • De bosuitbreiding is niet massief omdat een grote oppervlakte permanent wordt ingevuld door open vegetaties. Maximaal 70% van het gebied is met bos bezet. De open vegetatiestructuren zijn belangrijk voor de instandhouding van droog grasland en vegetaties gekoppeld aan kwel- en bronzones. Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • Grondwater watert vanuit (tijdelijke) kwelzones en bronnen gravitair af waardoor op lange termijn bronbeekloopjes spontaan ontwikkelen. • Geelgors, Eikelmuis, Kerkuil, Wespendif, Zomertortel, Boomvalk, Middelste bonte specht, Hazelworm, Ree zijn doelsoorten. Ook vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn doelsoorten. 	

	Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen droog bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beukenbossen (Eikenmengbos) van het type <i>Asperulo-Fagetum</i> (fe, qe, 9130) • Atlantisch zuurminnend beukenbos met ondergroei van Hulst (fs, qs, 9120) • Droge voedselrijke ruigte (droge boszoom, 6430) <p>Natuurdoelen droog grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (gehooïd) Glanshavergrasland (hu, 6510) • (beweid) Kamgrasland (hpr, hp, RBB) <p>Natuurdoelen gekoppeld aan kwel- en bronzones:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grote zeggenvegetatie (mc, RBB) • Natte matig voedselrijke ruigte (Moerasspirea, hf, 6430) • Dotterbloemgrasland (hc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (gemengde, doorn)haag, al dan niet met opgaande en/of knotbomen • (gemengde) houtkant, al dan niet met opgaande en/of knotbomen • solitaire opgaande en/of knotboom	
--	------------------------	--	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	2.2	Droog bos
Situering	Kaarteenheden behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : ja VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuurreserveaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Voor habitatype 9130 wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Voor habitatype 9120 wordt een stand-still principe gehanteerd en mag er geen achteruitgang t.o.v. de actuele staat plaats vinden. • Voor habitatype 6430 (droge zoom), in het bijzonder langsheen zuid geëxposeerde oude bosranden, lichtrijke paden en dreven, wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • In functie van de instandhouding van habitatypes 9130 en 9120 is bosuitbreiding richting Boureng- en Arduinbos een belangrijke doelstelling. Een ijle boomlaag is het doel zodat de bosbodem zeer lichtrijk blijft. De open vegetatiestructuren in de beoogde bosverbinding zijn belangrijk voor de ontwikkeling van een droge boszoom (habitatype 6430), in het bijzonder bij de zuidgeëxposeerde oude bosrand. Een zeer lichtrijke boscorridor verzekert maximale migratiekansen voor een breed soortenspectrum. • Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • Een deel van het bos is afgebakend als speelzone. • De bostypes zijn goed gebufferd (in het bijzonder tegen erosie, inwaai pesticiden en mest). Het behouden en ontwikkelen/herstellen van een geleidelijke gradiënt tussen de drogere bostypes en de beekbegeleidende bossen is een belangrijke doelstelling. • Wespandief, Middelste bonte specht, Boomvalk, Zomertortel, Eikelmuis zijn doelsoorten in dicht bos. • Geelgors, Hazelworm en Zomertortel zijn doelsoorten in ijler bos. 	
Natuurdoeltypes	Natuurdoelen inheems droog loofbos: <ul style="list-style-type: none"> • Beukenbossen (Eikenmengbos) van het type <i>Asperulo-Fagetum</i> (fe, qe, 9130) • Atlantisch zuurminnend beukenbos met ondergroei van Hulst (fs, qs, 9120) • Droge voedselrijke ruigte (droge boszoom, 6430) 	

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	2.3	Nat bos
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : ja VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuurreservaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Voor habitatype 91E0 wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. • De overgang van beekbegeleidend en bronbos naar droog bos gebeurt geleidelijk. Het bronbos wordt slechts in beperkte mate overschaduw/gedomineerd door bovenstaanders uit de aangrenzende drogere bosbestanden. • Het nat bos wordt gevoed door bronwater. Grondwaterschommelingen zijn beperkt. • Afwatering gebeurt vanuit (tijdelijke) kwelzones en bronnen via (meanderende) bronbeekjes. De beekjes hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. • De buffering van het boscomplex, in het bijzonder de bronzones (tegen erosie, inwaaï pesticiden en mest), is een prioritaire doelstelling. • Vuursalamander is een doelsoort. Ook vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn doelsoorten. 	
Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat bos: <ul style="list-style-type: none"> • Essenbronbos (vc, 91E0) • Vogelkers-Essenbos (va, 91E0) 	

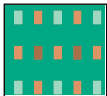
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD	
	2.4	Droog grasland met KLE	
Situering	Kaarteenhed behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvelds'		Statuut : SBZ : ja VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuurreserveaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> Voor habitatype 6430, in het bijzonder langsheen (zuid geëxposeerde) oude bosranden wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. Kleinschalig graslandcomplex. Het betreft droog grasland op hellinggronden met houtige kleine landschapselementen en aandacht voor ruigten in zomer, nazomer en winter. Bijzondere aandacht gaat uit naar het behoud en de ontwikkeling/herstel van (historisch) gemengde houtkanten met streekeigen autochtone bomen en struiken op graften en perceelsranden. Struweelvorming is langsheen de spoorweg (met in achtname van de openbare veiligheid) een optie. Geelgors, Gekraagde roodstaart en Eikelmuis zijn doelsoorten. 		
	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen droog grasland: <ul style="list-style-type: none"> Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) Droge voedselrijke ruigte (droge boszoom, 6430) Natuurdoelen KLE: <ul style="list-style-type: none"> (gemengde, doorn)haag, al dan niet met opgaande en/of knotbomen (gemengde) houtkant, al dan niet met opgaande en/of knotbomen Braamstruweel 	

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD	
	2.5	Park met cultuurhistorische site	
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'		Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuurreserveaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud en herstel van het historische parklandschap met kasteel en vijvercomplex. • Optimale kansen worden geboden aan een natuurrijke (ecologisch en cultuurhistorisch) beheerde tuin. Aandacht gaat uit naar water- en verlandingsvegetaties. • Zichtassen vanuit het kasteel op de vallei zijn aanwezig. 		
	Natuurdoeltypes	<ul style="list-style-type: none"> • Niet van toepassing 	

Deelgebied 3 – Natuur en park bij de stad Geraardsbergen

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	3.1	Natuur en park bij de stad Geraardsbergen
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Natuur en Park bij de stad Geraardsbergen'	Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Park-, Buffer- en Groengebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Er werd geen streefbeeld opgemaakt voor dit deelgebied 	

Deelgebied 4 – Boelaremeersen en Dender linkeroever Schendelbeke

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	<p>4.1</p> <p>Nat bos met natte ruigte en nat grasland en moeras</p>	
<p>Situering</p>	<p>Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'.</p>	<p>Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuureservaat</p>

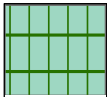

Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Complex van inheems nat loofbos met natte ruigte, nat grasland en moeras. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Maximaal 60% van het gebied is met bos bezet. Natte (matig) voedselrijke ruigten, moeras en (stilstaand, open) water komen ook voor. Kort overstroemde, kwelgevoede bloem- en zeggenrijke graslanden worden in het bijzonder genoemd. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. • Binnen de bosomgeving is een gevarieerde vegetatiestructuur het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. • Windworp zorgt voor een belangrijke dynamiek. Het landschap is niet geperceleerd. Scherpe grenzen zijn afwezig. Er worden geleidelijke overgangen beoogd tussen de samenstellende natuurdoelen. In ruimte en tijd kunnen zich geleidelijke vegetatieverschuivingen voordoen. Nagenoeg alle successiestadia zijn minstens tijdelijk aanwezig. • Zichtassen tussen de Baronie van Boelare en de vallei worden gerespecteerd. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppenetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Onderhoud en aanplant van een opgaande bomenrij langsheen Denderoever als beeldherstel van de vroegere trekweg verdient speciale aandacht. • Rietgors, Boomvalk, Wielewaal, Krakeend, Zomertortel, Waterspitsmuis, Ree, Eikelmuis, Kerkuil zijn doelsoorten.	
----------------------------	--	--

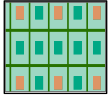
	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden elzenbroek (vn) • Elzen-Essenbos met Slanke sleutelbloem (va) <p>Natuurdoelen natte (matig) voedselrijke ruigten, moeras en nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Dotterbloem grasland (hc, RBB) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water. Waterloop en voedselrijke open en ondiepe vegetatierijke poelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek • Oeverwallen met vegetaties eigen aan begeleidend Essenbos 	
--	-------------------------------	--	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	4.2	Open nat grasland (meers)
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'.	Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuureservaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Open meersenlandschap met microreliëf (oeverwal en komgrond, grachten, greppels en sloten). Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. • Evenwijdig met de vallei, op de valleisteilrand, markeren houtige kleine landschapselementen van oudsher de winterbedding. Relicten zijn aanwezig. Het behoud en herstel van slechts deze lineaire elementen is een doelstelling. • Behoud van het historisch grachten-greppelsysteem voor de bevoeiing en afwatering van de graslanden, evenals de hieraan verbonden hoekpoelen. • Behoud en herstel van een afgesneden Dendermeander met struweel en verlandingsvegetaties. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • De instandhouding van het open meersenlandschap wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer verzekerd. In eerste instantie is het landschap geperceleerd. Op lange termijn kunnen in delen van de meersen perceelsgrenzen vervagen door de vorming van grotere, maar nog steeds seizoenaal beweide begrazingsblokken of hooilandcomplexen met nabeweiding. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn, behalve in de laagste kommen, kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Behoud van ondiepe plassen en plasdras-situaties in de laagst gelegen komgronden tijdens het winterhalfjaar (richtinggevend tussen 15 oktober en 15 april). De laagst gelegen komgronden bieden kansen voor het herstel van langdurig onder water staande riviergraslanden. In de winter trekken plasdras situaties overwinterende en in het voorjaar doortrekkende watervogels en steltlopers aan waarvan een selectie mogelijk tot broeden kan komen. • Het dijklichaam kent een open grazige vegetatie. De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. • Slobeend, Zomertaling, Ijsvogel, Rietgors, Pijlstaart (niet-broedend), Waterspitsmuis en Bittervoorn (oude meander) zijn doelsoorten. Ook vlermuizen van open water en moerassen zijn doelsoorten 	

	Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Zilverschoongrasland (hp*, hpr*, RBB) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) • Glanshavergrasland (hu) (dijklichaam Dender) <p>Natuurdoelen Dendermeander:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) • Rietland (mr, RBB) • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemengde doornhaag (enkel valleisteilrand) • Gemengde houtkant (enkel valleisteilrand) 	
--	------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	4.3	Nat grasland met kleine landschapselementen (meers)
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'.	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuurreservaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Kleinschalig graslandcomplex met kleine landschapselementen. Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten). Kort overstroomde, kwelgevoede bloem- en zeggenrijke graslanden worden in het bijzonder genoemd. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. Houtige kleine landschapselementen situeren zich langs perceelsranden en het afwateringssysteem. • De instandhouding van het kleinschalig graslandcomplex wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen verzekerd. Het landschap is geperceleerd. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paabiotoop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. Onderhoud en aanplant van een opgaande bomenrij langsheen Denderoever als beeldherstel van de vroegere trekweg verdient speciale aandacht. 	

	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat grasland: <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Dotterbloemgrasland (hc, RBB) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) Natuurdoelen kleine landschapselementen: <ul style="list-style-type: none"> • (Gemengde) doornhaag • (Gemengde) houtkant • Bomenrij (opgaand, middelhoog en hoog geknot) 	
--	------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	4.4	Nat grasland en nat bos met natte ruigte en kleine landschapselementen (meers)
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'.	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuureservaat

Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Complex van grasland en nat bos met natte ruigte en kleine landschapselementen. Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten). Kort overstroemde, kwelgevoede bloem- en zeggenrijke graslanden worden in het bijzonder genoemd. De instandhouding van het kleinschalig graslandcomplex wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen verzekerd. ▪ Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. Het inheems nat loofbos betreft diverse types rivierbegeleidend bos die naast elkaar en in overgangsvormen, naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek, voorkomen. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. • Binnen de bosomgeving is een gevarieerde vegetatiestructuur het doel. Richtinggevend wil dit zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. • Houtige kleine landschapselementen situeren zich langs perceelsranden en het afwateringssysteem. Ook poelen komen voor. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paabiotoop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever.	
----------------------------	---	--

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers-Essenbos (va) <p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Dotterbloemgrasland (hc, RBB) <p>Natuurdoelen natte ruigte en moeras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemengde doornhagen • Bomenrij (opgaand en geknot, o.a. oude populier variëteiten zoals <i>Serotina</i> en <i>Marilandica</i>) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland 	
--	-------------------------------	--	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	4.5	Park met cultuurhistorische site
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'.	Statuut : SBZ : nee VEN : ja - deels Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuurreervaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud en herstel van het bouwkundig en archeologische patrimonium, de omwallingsgracht en domeinstructuur. • Een park met streekeigen soorten, respect tonend voor de archeologische site, het omliggende oorspronkelijk open valleilandschap en de natuurtypen daarvan. De historische perceelsstructuur wordt bewaard. Optimale kansen worden geboden aan een natuurrijke (ecologisch en cultuurhistorisch beheerde) tuin. Aandacht gaat uit naar het drevenpatroon, water- en verlandingsvegetaties (omwalling), kansen voor oud wordende solitaire bomen, gefaseerd hooilandbeheer in delen van het park. Kwelgevoede bloem- en zeggenrijke graslanden worden in het bijzonder genoemd. • Houtige kleine landschapselementen komen voor langsheen perceelsranden, dreven en loswegen. • Zichtassen vanuit de Baronie van Boelare op de vallei zijn aanwezig • De Dender heeft een natuurlijke oever 	
	Natuurdoeltypes <ul style="list-style-type: none"> • Niet van toepassing 	

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	4.6	Verspreide bebouwing
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Boelaremeersen en Dender linkeroever Schendelbeke'	Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuurreservaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> Er werd geen streefbeeld opgemaakt voor dit deelgebied. 	
	Natuurdoeltypes	<ul style="list-style-type: none"> Niet van toepassing

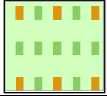
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	4.7	Nat bos
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'.	Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijk waarde of natuurreervaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Inheems nat loofbos met plaatselijk voorjaarsflora. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. • Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras (voornamelijk in het stroomafwaartse gedeelte van de beekvallei) bepalen er de vegetatie. Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Wielewaal, Ijsvogel, Boomvalk, Zomertortel zijn doelsoorten. Ook vleermuizen van bossen, structuurrijk landschap, open water en moerassen zijn doelsoorten. 	

	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat bos: <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers-Essenbos (va) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water: <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek	
--	------------------------	---	--

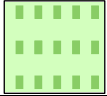
Deelgebied 5 – Complex van het Raspaille-, Karkool-, Moerbeke-, Kluisbos en omgeving

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	5.1	Nat bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : ja VEN : ja - deels Gewestplan : Natuur-, Natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat en Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> Voor habitatype 91E0* wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. Voor habitatype 6430 wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. Om een goede staat van instandhouding te bereiken is bosuitbreiding noodzakelijk. De graad van bebossing neemt geleidelijk af met de afstand tot de kern. In de beekvalleien dichtst bij de actuele boskern wordt de ontwikkeling/herstel van habitatype 91E0* beoogd. Stroomafwaarts (groter debiet en aanwezigheid van kleine inundatiezones) wordt meer aandacht besteed aan habitatype 6430 (natte voedselrijke ruigte). Bronbos vegetaties zijn goed gebufferd. De overgang van beekbegeleidend en bronbos naar droog bos gebeurt geleidelijk. Het bronbos wordt slechts in beperkte mate overschaduw/gedomineerd door bovenstaanders uit de aangrenzende drogere bosbestanden. Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. Het nat bos wordt gevoed door bronwater. Grondwaterschommelingen zijn beperkt. Afwatering gebeurt vanuit (tijdelijke) kwelzones en bronnen via (meanderende) bronbeekjes. De beekjes hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Vuursalamander, (Beekprik) en Wielewaal zijn doelsoorten. Ook vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn doelsoorten 	
	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat bos: <ul style="list-style-type: none"> Essenbronbos (vc, 91E0) Vogelkers-Essenbos (va, 91E0) Natte voedselrijke ruigte (hf, 6430)

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	5.2	Droog bos
Situering	Kaarteenheden behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvelds'	Statuut : SBZ : ja VEN : ja - deels Gewestplan : Groen-, Natuur-, Natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat en Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> Voor habitattypen 9130 wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. Voor habitattypen 9120 wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. Voor habitattypen 6430 (droge zoom), in het bijzonder langsheen zuid geëxposeerde oude bosranden, lichtrijke paden, dreven, kapvlakten, beken, sloten en perceelsranden wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. In functie van de instandhouding van habitattypen 9120 en 9130 is bosuitbreiding noodzakelijk. Ten noorden en noordoosten van het Moerbeke- en Raspaillebos neemt de bebossingsgraad geleidelijk af met de afstand tot de kern. De bostypes zijn goed gebufferd (in het bijzonder tegen erosie, inwaai pesticiden en mest). De overgang naar beekbegeleidend en bronbos gebeurt geleidelijk. Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. Wespendief, Zomertortel, Zwarte specht, Middelste bonte specht, Boomvalk, Eikelmuis, Hazelworm, Ree, Boompieper zijn doelsoorten 	
Natuurdoeltypen	Natuurdoelen droog bos: <ul style="list-style-type: none"> Beukenbossen (Eikenmengbos) van het type <i>Asperulo-Fagetum</i> (fe, qe, 9130) Atlantisch zuurminnend beukenbos met ondergroei van Hulst (fs, qs, 9120) Droge voedselrijke ruigte (droge boszoom, 6430) 	

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD	
	5.3	Droog grasland met droge ruigte en droog bos (wastine)	
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'		Statuut : SBZ : ja VEN : nee Gewestplan : Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> Voor habitatype 9130 wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. Voor habitatype 6430 (droge zoom) wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. In functie van de instandhouding van habitatype 9130 is bosuitbreiding noodzakelijk. De bosuitbreiding is niet massief omdat een grote oppervlakte permanent wordt ingevuld door open vegetaties. Maximaal 30% van het gebied is met bos bezet. De open vegetatiestructuren zijn belangrijk voor de instandhouding van droog grasland en in het bijzonder droge ruigte (6430). Op korte termijn is bosverbinding ook mogelijk via de aanwezigheid van houtkanten en hagen. De open vegetatiestructuren worden door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en/of beweiding en/of een aangepast natuurbeheer in stand gehouden. Het landschap is niet geperceleerd. Scherpe grenzen zijn afwezig. Er worden geleidelijke overgangen beoogd tussen de samenstellende natuurdoelen. In ruimte en tijd kunnen zich geleidelijke vegetatieverschuivingen voordoen. Nagenoeg alle successiestadia zijn minstens tijdelijk aanwezig. Geelgors, Hazelworm, Graspieper, Gekraagde roodstaart, Ree en Eikelmuis zijn doelsoorten. Vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn tevens doelsoorten. 		Op kortere termijn kan de bosuitbreiding en verbinding ook gerealiseerd worden via de aanleg van houtkanten, hagen en heggen. Perceelsrandenbeheer en ersoiebestrijding als buffering op akkers die in landbouwgebruik blijven is eveneens wenselijk. Het is echter wel wenselijk om zoveel mogelijk naar graslandgebruik te streven.
Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen droog grasland</p> <ul style="list-style-type: none"> Glanshavergrasland (hu, 6510) Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) <p>Natuurdoelen droge ruigte</p> <ul style="list-style-type: none"> Droge voedselrijke ruigte (droge boszoom, 6430) <p>Natuurdoelen droog bos</p> <ul style="list-style-type: none"> Beukenbossen (Eikenmengbos) van het type <i>Asperulo-Fagetum</i> (fe, qe, 9130) 		

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	5.4	Droog grasland met droog bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : ja VEN : nee Gewestplan : Agrarisch gebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> Voor habitatype 9130 wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. Voor habitatype 9120 wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. Voor habitatype 6430 (droge zoom), in het bijzonder langsheen zuid geëxposeerde oude bosranden wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. In functie van de instandhouding van habitatypes 9130 en 9120 is bosuitbreiding noodzakelijk. Bosuitbreiding heeft tevens de verbinding van het Karkool en het Kluisbos tot doel. De bosuitbreiding is niet massief omdat een zeer groot oppervlakte permanent wordt ingevuld door open vegetaties. Maximaal 20% van het gebied is met bos bezet. De open vegetatiestructuren zijn belangrijk voor het herstel en de instandhouding van droog heischraal grasland. Op korte termijn is bosverbinding ook mogelijk via de aanwezigheid van houtkanten en hagen. De open vegetatiestructuren worden door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en/of beweiding en/of een aangepast natuurbeheer in stand gehouden. Het landschap is niet geperceleerd. Scherpe grenzen zijn afwezig. Er worden geleidelijke overgangen beoogd tussen de samenstellende natuurdoelen. In ruimte en tijd kunnen zich geleidelijke vegetatieverschuivingen voordoen. Nagenoeg alle successiestadia zijn minstens tijdelijk aanwezig. Boompieper, Hazelworm, Ree, Geelgors, Kerkuil, Zomertortel zijn doelsoorten. 	Op kortere termijn kan de bosuitbreiding en verbinding ook gerealiseerd worden via de aanleg van houtkanten, hagen en heggen. Perceelsrandenbeheer en ersoiebestrijding als buffering op akkers die in landbouwgebruik blijven is eveneens wenselijk. Het is echter wel wenselijk om zoveel mogelijk naar graslandgebruik te streven.
Natuurdoeltypes	Natuurdoelen droog bos: <ul style="list-style-type: none"> Beukenbossen (Eikenmengbos) van het type <i>Asperulo-Fagetum</i> (fe, qe, 9130) Atlantisch zuurminnend beukenbos met ondergroei van Hulst (fs, qs, 9120) Natuurdoelen van open vegetatiestructuren: <ul style="list-style-type: none"> Droge voedselrijke ruigte (droge zoom, 6430) Droog heischraal grasland (6230) 	

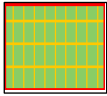
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	5.5	Droog en nat grasland met KLE en droog en nat bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Voor habitatype 91E0* wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. • Voor habitatype 9130 wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. • Voor habitatype 9120 wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Voor habitatype 6430 (droge zoom), in het bijzonder langsheen zuid geëxposeerde oude bosranden wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Bronbosvegetaties zijn goed gebufferd. De overgang van beekbegeleidend en bronbos naar droog bos gebeurt geleidelijk. Het bronbos wordt slechts in beperkte mate overschaduwed/gedomineerd door bovenstaanders uit de aangrenzende drogere bosbestanden. • In functie van de instandhouding van habitatypes 91E0*, 9130 en 9120 is bosuitbreiding noodzakelijk. De bosuitbreiding kan massief zijn, maar ook open vegetaties zijn een doel. Maximaal is 80% van het gebied met bos bezet. De open vegetatiestructuren zijn belangrijk voor het herstel en de instandhouding van diverse types graslanden en zoomvegetaties. Op kortere termijn is bosuitbreiding en bosverbinding ook mogelijk via de aanwezigheid van houtkanten en hagen. • De open vegetatiestructuren worden door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en/of beweiding en/of een aangepast natuurbeheer in stand gehouden. Het landschap is niet geperceleerd. Scherpe grenzen zijn afwezig. Er worden geleidelijke overgangen beoogd tussen de samenstellende natuurdoelen. In ruimte en tijd kunnen zich geleidelijke vegetatieverschuivingen voordoen. Nagenoeg alle successiestadia zijn minstens tijdelijk aanwezig. • Boompieper, Hazelworm, Ree, Geelgors, Kerkuil, Zomertortel zijn doelsoorten. 	Statuut : SBZ : ja VEN : nee Gewestplan : Landschappelijk waardevol agrarisch gebied Op kortere termijn kan de bosuitbreiding en verbinding ook gerealiseerd worden via de aanleg van houtkanten, hagen en heggen. Perceelsrandenbeheer en ersoiebestrijding als buffering op akkers die in landbouwgebruik blijven is eveneens wenselijk. Het is echter wel wenselijk om zoveel mogelijk naar graslandgebruik te streven.

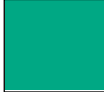
	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Essenbronbos (vc, 91E0) • Vogelkers-Essenbos (va, 91E0) • Natte voedselrijke ruigte (hf, 6430) <p>Natuurdoelen droog bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beukenbossen (Eikenmengbos) van het type <i>Asperulo-Fagetum</i> (fe, qe, 9130) • Atlantisch zuurminnend beukenbos met ondergroei van Hulst (fs, qs, 9120) <p>Natuurdoelen van open vegetatiestructuren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Droge voedselrijke ruigte (droge zoom, 6430) • Glanshavergrasland (hu, 6510) • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Droog heischraal grasland (6230) 	
--	-------------------------------	--	--

Deelgebied 6 – Hinnekesbos en Patersbos

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	6.1	Droog bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Park, Natuur-, en Natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuureservaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Inheems droog loofbos met voorjaarsflora. Diverse types droog bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. • Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors, in het bijzonder langsheen zuid geëxposeerde oude bosranden. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • De overgang van droger bos naar beekbegeleidend en bronbos gebeurt geleidelijk. Het bronbos wordt slechts in beperkte mate overschaduwde/gedomineerd door bovenstaanders uit de aangrenzende drogere bosbestanden. • De buffering van het boscomplex (tegen erosie, inwaaier pesticiden en mest) is een prioritaire doelstelling. • Middelste bonte specht, Wespandief, Geelgors, Eikelmuis, Zwarte specht, Zomertortel, Boomvalk, Ree, Hazelworm zijn doelsoorten. Vleermuizen van bossen en structureel rijk landschap zijn tevens doelsoorten. 	

	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen droog bos, bosrand en open plekken in droog bos: <ul style="list-style-type: none"> • Beukenbos van het type <i>Asperulo-Fagetum</i> (fe, qe) • Atlantisch zuurminnend beukenbos met Hulst (fs, qs) • Voedselrijke droge ruigte (droge boszoom) 	
--	------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie	
	6.2	Park met cultuurhistorische site	
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'		Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Parkgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud en herstel van het historische parklandschap met kasteel en vijvercomplex. • Optimale kansen worden geboden aan een natuurlijke (ecologisch en cultuurhistorisch) beheerde tuin. Aandacht gaat uit naar water- en verlandingsvegetaties. • Zichtassen vanuit het kasteel Detaeye op de vallei zijn aanwezig. 		
	Natuurdoeltypes	<ul style="list-style-type: none"> • Niet van toepassing 	

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	6.3	Nat bos
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Natuur-, en Natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuureservaat.
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Inheems nat loofbos (bronbos met oud boskarakter) rondom bronhoofd en bronbeek. Diverse types nat bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. • Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras (voornamelijk in het stroomafwaartse gedeelte van de beekvallei) bepalen er de vegetatie. Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • De overgang van beekbegeleidend en bronbos naar droog bos gebeurt geleidelijk. Het bronbos wordt slechts in beperkte mate overschaduwd/gedomineerd door bovenstaanders uit de aangrenzende drogere bosbestanden. • Het nat bos wordt gevoed door bronwater. Grondwaterschommelingen zijn beperkt. • Afwatering gebeurt vanuit (tijdelijke) kwelzones en bronnen via (meanderende) bronbeekjes. De beekjes hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. • De buffering van het boscomplex, in het bijzonder de bronzones (tegen erosie, inwaai pesticiden en mest), is een prioritaire doelstelling. • Vuursalamander, Zomertortel, Boomvalk en Ree zijn doelsoorten. Ook vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn doelsoorten. 	

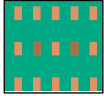
	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat bos en open plekken binnen nat bos: <ul style="list-style-type: none"> • Essenbronbos (vc) • Vogelkers-Essenbos (va) • Voedselrijke natte ruigte (hf) • Grote zeggenvegetatie (mc, RBB)	
--	------------------------	---	--

Deelgebied 7 – De Nuchten

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	7.1	Nat bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<p>• Inheems nat loofbos met plaatselijk voorjaarsflora. Diverse types rivierbegeleitend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig.</p> <p>• Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras bepalen er de vegetatie.</p> <p>• Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. Langsheen de valleirand echter wordt aandacht besteed aan de overgang cultuur-natuur. De overgang bos-bewoning gebeurt geleidelijk (creatie mantel-zoomvegetatie, ijler bos).</p> <p>• De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen.</p> <p>• Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken).</p> <p>• Wielewaal, Kwak (niet-broedend), Ijsvogel, Krakeend, Waterspitsmuis en Boomvalk zijn doelsoorten. Ook vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn doelsoorten.</p>	
		<p>Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuur-, en Natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuureservaat.</p>

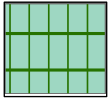
	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers-Essenbos (va) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek 	
--	-------------------------------	--	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	7.2	Nat bos met natte ruigte en moeras
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Complex van inheems nat loofbos met natte ruigte en moeras. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Maximaal 70% van het gebied is met bos bezet. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras, nat grasland en (stilstaand, open) water komen ook voor. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. • Binnen de bosomgeving is een gevarieerde vegetatiestructuur het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. • Langsheen de valleirand wordt aandacht besteed aan de overgang cultuur-natuur. De overgang bos-bewoning gebeurt geleidelijk (creatie mantel-zoomvegetatie, ijler bos). • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paabiotoop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Wielewaal, Kwak (niet-broedend), IJsvogel, Krakeend, Waterspitsmuis, Boomvalk zijn doelsoorten. Ook vlermuizen van bossen, structuurrijk landschap en moerassen zijn doelsoorten. 	

	Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Elzen-Essenbos met Slanke sleutelbloem (va) <p>Natuurdoelen natte ruigte, moeras en nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek 	
--	------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	7.3	Open nat grasland (meers)
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Open meersenlandschap met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten). Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem. Kort overstroemde, kwelgevoede bloem- en zeggenrijke graslanden worden in het bijzonder genoemd. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. Nabij de steilrand kunnen beperkt knotbomenrijen of hagen behouden blijven • De instandhouding van het open meersenlandschap wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer verzekerd. In eerste instantie is het landschap geperceleerd. Op lange termijn kunnen in delen van de meersen perceelsgrenzen vervagen door de vorming van grotere, maar nog steeds seizoenaal beweide begrazingsblokken of hooilandcomplexen met nabeweiding. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paabiotoop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn, behalve in de laagste kommen, kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Behoud van ondiepe plassen en plasdras-situaties in de laagst gelegen komgronden tijdens het winterhalfjaar (richtinggevend tussen 15 oktober en 15 april). De laagst gelegen komgronden bieden kansen voor het herstel van langdurig onder water staande riviergraslanden. In de winter trekken plasdras situaties overwinterende en in het voorjaar doortrekkende watervogels en steltlopers aan waarvan een selectie mogelijk tot broeden kan komen. • De Dender heeft een natuurlijke oever. Holle en bolle karakteristieken en plaatselijke steile oeverranden dragen bij tot de structuurdiversiteit van de waterloop. • Rietgors, Blauwborst, Slobeend, Zomertaling en Pijlstaart (niet-broedend) zijn doelsoorten. 	

	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat grasland: <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Zilverschoongrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Dotterbloemgrasland (hc, RBB) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water: <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland	
--	------------------------	---	--

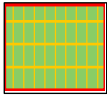
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	7.4	Nat grasland met kleine landschapselementen (meers)
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<p>• Kleinschalig graslandcomplex met kleine landschapselementen. Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten). Kort overstroomde, kwelgevoede bloem- en zeggenrijke graslanden worden in het bijzonder genoemd. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. Houtige kleine landschapselementen situeren zich langs perceelsranden en het afwateringssysteem. Onderhoud en aanplant van een opgaande bomenrij langsheen de Nuchterijte verdient speciale aandacht.</p> <p>• De instandhouding van het kleinschalig graslandcomplex wordt middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen verzekerd. Het landschap is geperceleerd.</p> <p>• De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen.</p> <p>• Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar.</p> <p>• Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken).</p> <p>• De Dender heeft een natuurlijke oever. Holle en bolle karakteristieken en plaatselijke steile oeverranden dragen bij tot de structuurdiversiteit van de waterloop.</p> <p>• Zomerortel, Boomvalk, Rietgors, Blauwborst, Waterspitsmuis en Ijsvogel zijn doelsoorten</p>	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Dotterbloemgrasland (hc, RBB) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgaande bomenrij (opgaand en geknot, o.a. oude populier variëteiten zoals <i>Serotina</i> en <i>Marilandica</i>, oostelijk + dreef ter hoogte van Loostraat) • Knotbomenrij (wilg, westelijk) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland 	
--	-------------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	7.5	Droog bos
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuur-, en Natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuureservaat.
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> Inheems droog loofbos met voorjaarsflora. Diverse types droog bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Herbebossing met populier wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op de actuele natuurwaarden. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors, in het bijzonder langsheen zuid geëxposeerde oude bosranden. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. De overgang van droger bos naar valleibos gebeurt geleidelijk. Ook de buffering van het boscomplex (tegen erosie, inwaai pesticiden en mest) is een doelstelling. Middelste bonte specht, Wespiedief, Geelgors, Eikelmuis, Zwarte specht, Zomertortel, Boomvalk, Ree, Hazelworm zijn doelsoorten. Vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn tevens doelsoorten. 	
	Natuurdoelen droog bos, bosrand en open plekken in droog bos: <ul style="list-style-type: none"> Beukenbos van het type <i>Asperulo-Fagetum</i> (fe, qe) Atlantisch zuurminnend beukenbos met Hulst (fs, qs) Voedselrijke droge ruigte (droge boszoom) 	

Deelgebied 8 – Gemene meersen en Lestpolder

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	8.1	Park met cultuurhistorische site
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud en herstel van het bouwkundig en archeologisch patrimonium, de omwallingsgracht en domeinstructuur. • Een park met streekeigen soorten en soorten met cultuurhistorische waarde, respect tonend voor de archeologische site, het omliggende valleilandschap en de natuurtypen daarvan. De historische perceelsstructuur wordt bewaard. Optimale kansen worden geboden aan een natuurrijke (ecologisch en cultuurhistorisch beheerde) tuin. Aandacht gaat uit naar muurvegetaties (ommuurde tuin met kalkmortel), water- en verlandingsvegetaties (omwalling), kansen voor oud wordende solitaire bomen, gefaseerd hooilandbeheer in delen van de tuin. • Houtige kleine landschapselementen komen voor langsheen perceelsranden, dreven en loswegen. • Zichtassen vanuit het kasteel Beauprez op de vallei zijn aanwezig. • Geelgors en Eikelmuis zijn doelsoorten 	
	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • (Gemengd) doornstruweel en (knot)bomenrijen • Solitaire bomen en hakhout • Kalkminnende muurvegetaties • (Hoogstammige) fruitboomgaard met oude rassen • Moestuin (nutstuin) bij de oude abdijgebouwen

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	8.2	Nat bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Inheems nat loofbos. Diverse types rivierbegeleitend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. • Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras bepalen er de vegetatie. • Langsheen de valleirand wordt aandacht besteed aan de overgang cultuur-natuur. De overgang bos-bewoning gebeurt geleidelijk (creatie mantel-zoomvegetatie, ijler bos). • Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Wielewaal, Kwak (niet-broedend), Ijsvogel, Krakeend, Boomvalk, Blauwborst, Slobeend, Rietgors en Zomertortel zijn doelsoorten. Vleermuizen van bos, structureel landschap en moerassen zijn tevens doelsoorten. 	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat bos: <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers-Essenbos (va) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water: <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek	
--	------------------------	--	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	8.3	Open nat grasland (meers)
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Open meersenlandschap met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten). Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem. Kort overstroemde, kwelgevoede bloem- en zeggenrijke graslanden worden in het bijzonder genoemd. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. Nabij de steilrand kunnen beperkt knotbomenrijen of hagen behouden blijven. • De instandhouding van het open meersenlandschap wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer verzekerd. In eerste instantie is het landschap geperceleerd. Op lange termijn kunnen in delen van de meersen perceelsgrenzen vervagen door de vorming van grotere, maar nog steeds seizoenaal beweide begrazingsblokken of hooilandcomplexen met nabeweiding. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn bij voorkeur, behalve in de laagste kommen, kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Behoud van ondiepe plassen en plasdras-situaties in de laagst gelegen komgronden tijdens het winterhalfjaar (richtinggevend tussen 15 oktober en 15 april). De laagst gelegen komgronden bieden kansen voor het herstel van langdurig onder water staande riviergraslanden. In de winter trekken plasdras situaties overwinterende en in het voorjaar doortrekkende watervogels en steltlopers aan waarvan een selectie mogelijk tot broeden kan komen. • Het dijklichaam kent een open grazige vegetatie. De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. • Blauwborst, Rietgors, Slobeend, Zomertaling, Krakeend, Waterspitsmuis zijn doelsoorten. 	

	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat grasland: <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Zilverschoongrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Dotterbloemgrasland (hc, RBB) • Glanshavergrasland (hu) (dijklichaam Dender) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water: <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a.	
--	------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	8.4	Half open nat grasland (meers)
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Half open meersenslandschap met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten) en beperkt aantal lijnvormige kleine landschapselementen. Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. • Behoud en herstel van bestaande kleine landschapselementen langs perceelsranden en afwateringssysteem is een doel. De ontwikkeling van bijkomende lijnvormige kleine landschapselementen wordt niet bedoeld. • De instandhouding van het half open meersenslandschap wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen verzekerd. In eerste instantie is het landschap geperceleerd. Op lange termijn kunnen in delen van de meersen perceelsgrenzen vervagen door de vorming van grotere, maar nog steeds seizoenaal beweidde begrazingsblokken of hooilandcomplexen met nabeweiding. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paabiotoop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Het dijklichaam kent een open grazige vegetatie. De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. • Wielewaal, Waterspitsmuis, Krakeend, Blauwborst, Rietgors, Ijsvogel, Boomvalk zijn doelsoorten 	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

	Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Glanshavergrasland (hu) (dijklichaam Dender) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemengde doornhaag • Knotbomenrij (Wilg, middelhoog en hoog geknot) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland 	
--	------------------------	--	--

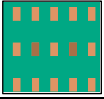
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	8.5	Nat grasland en nat bos met natte ruigte en KLE
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

<p>Bindend streefbeeld</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meersenlandschap met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten) en beperkt aantal lijnvormige kleine landschapselementen. Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. De instandhouding van het kleinschalig graslandcomplex wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en/of beweiding en/of een aangepast natuurbeheer verzekerd. • Behoud en herstel van bestaande kleine landschapselementen langs perceelsranden en afwateringssysteem is een doel. • Maximum 80% van het hele deelgebied en maximum 40% van het smalle deel tussen de steilrand en de Dender is nat inheems loofbos. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. • Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras zijn eveneens een doel. • Er wordt aandacht besteed aan de overgang cultuur-natuur. De overgang bos-bewoning gebeurt geleidelijk (creatie mantel-zoomvegetatie, ijler bos). • Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Wielewaal, Kwak (niet-broedend), Ijsvogel, Krakeend, Boomvalk, Blauwborst, Slobeend, Rietgors en Zomertortel zijn doelsoorten. Vleermuizen van bos, structuurrijk landschap en moerassen zijn tevens doelsoorten. 	
-----------------------------------	--	--

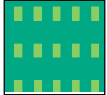
	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Glanshavergrasland (hu) (dijklichaam Dender) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemengde doornhaag • Knotbomenrij (Wilg, middelhoog en hoog geknot) <p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers-Essenbos (va) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland 	
--	-------------------------------	---	--

Deelgebied 9 – Dender linkeroever van Zandbergen tot Ninove

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	9.1	Nat bos met natte ruigte en moeras
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Complex van inheems nat loofbos met natte ruigte en moeras. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Maximaal 70% van het gebied is met bos bezet. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras, nat grasland en (stilstaand, open) water komen ook voor. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. • Binnen de bosomgeving is een gevarieerde vegetatiestructuur het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. • Langsheen de valleirand wordt aandacht besteed aan de overgang cultuur-natuur. De overgang bos-bewoning gebeurt geleidelijk (creatie mantel-zoomvegetatie, ijler bos). Struweelvorming is langsheen de spoorweg (met in achtneming van de openbare veiligheid) een optie. • Zichten op de vallei blijven bestaan. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. • Wielewaal, Ijsvogel, Zomertortel, Blauwborst, Kerkuil en Kwak (niet-broedend) zijn doelsoorten. Vleermuizen van bos en structuurrijk landschap zijn tevens doelsoorten.	
----------------------------	--	--

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen inheems nat loofbos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Essenbronbos (vc) • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers - Essenbos (va) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek • Oeverwallen met vegetaties eigen aan begeleidend Essenbos 	
--	-------------------------------	---	--

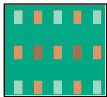
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	9.2	Nat bos me droog bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Complex van inheems nat en droog loofbos met plaatselijk voorjaarsflora. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor afhankelijk van bodem, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. Hoger op de steilrand en de opgehoogde gronden vormt droger bos het doel. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. • Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Richtinggevend wil dit zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), oog voor bosrandenbeheer (mantelzoomvegetaties), voldoende lichtrijke open plekken en corridors. • Een deel van dit gebied wordt ingericht als speelbos voor de stad Ninove. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Wielewaal, IJsvogel, Krakeend, Waterspitsmuis, Boomvalk en Tortel zijn doelsoorten. Vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn tevens doelsoorten. 	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers Essenbos (va) <p>Natuurdoelen droog bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sub-atlantische en midden-Europese Wintereikenbossen of Eiken-Haagbeukenbossen behorend tot het <i>Carpinion betuli</i> (Fa, Qa) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek 	
--	-------------------------------	--	--

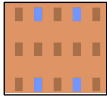
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	9.3	Half open nat grasland (meers)
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja - deels Gewestplan : Natuurgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Half open meersenslandschap met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten) en beperkt aantal kleine landschapselementen, (hoek)poelen in het bijzonder. Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei en zandleem. Kort overstroomde, kwelgevoede bloem- en zeggrijke graslanden worden in het bijzonder genoemd. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. • Behoud en herstel van bestaande kleine landschapselementen langs perceelsranden en afwateringssysteem is een doel. De ontwikkeling van bijkomende lijnvormige kleine landschapselementen wordt niet bedoeld met uitzondering van een opgaande bomenrij langsheen de Dender als beeldherstel van de vroegere trekweg (18de eeuw). Ook langsheen de Rijt is een bomenrij het doel. • De instandhouding van het half open meersenslandschap wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen verzekerd. In eerste instantie is het landschap geperceleerd. Op lange termijn kunnen in delen van de meersen perceelsgrenzen vervagen door de vorming van grotere, maar nog steeds seizoenaal beweidde begrazingsblokken of hooilandcomplexen met nabeweiding. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • De Dender heeft een natuurlijke oever. Holle en bolle karakteristieken en plaatselijke steile oeverranden dragen bij tot de structuurdiversiteit van de waterloop. • Rietgors, Blauwborst, Slobeend, Zomertaling, Krakeend en Ijsvogel zijn doelsoorten. 	

	Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Dotterbloemgrasland (hc, RBB) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Gemengde) doornhaag • Knotbomenrij (Wilg, middelhoog en hoog geknot) • Opgaande bomenrij (Populier, Wilg, Zwarte els, Gewone es) • Voedselrijke open en ondiepe vegetatierijke poelen <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland 	
--	------------------------	--	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	9.4	Nat bos met natte ruigte en nat grasland en moeras en stilstaand water
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<p>• Een complex van inheems nat loofbos, natte ruigte en nat grasland en stilstaand water. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Maximaal 60% van het gebied is met bos bezet. Natte (matig) voedselrijke ruigten, moeras en (stilstaand, open) water komen ook voor. De steilrand wordt geaccentueerd en gefixeerd door middel van (historische) gemengde houtkanten. Het behoud en de optimalisatie is van groot belang niet in het minst als buffer (erosie, inwaai pesticiden en mest).</p> <p>• Binnen de bosomgeving is een gevarieerde vegetatiestructuur het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors.</p> <p>• Windworp zorgt voor een belangrijke dynamiek. Het landschap is niet geperceleerd. Scherpe grenzen zijn afwezig. Er worden geleidelijke overgangen beoogd tussen de samenstellende natuurdoelen. In ruimte en tijd kunnen zich geleidelijke vegetatieverschuivingen voordoen. Nagenoeg alle successiestadia zijn minstens tijdelijk aanwezig.</p> <p>• De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paabiotoop voor vissen.</p> <p>• Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar.</p> <p>• Ijsvogel, Geelgors, Krakeend, Wielewaal, Zomertortel, Boomvalk, Rietgors, Blauwborst, Kerkuil zijn doelsoorten. Vleermuizen van bossen, structureel landschap en moerassen zijn tevens doelsoorten.</p>	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Elzen-Essenbos met Slanke sleutelbloem (va) <p>Natuurdoelen natte ruigte, nat grasland en moeras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek 	
--	-------------------------------	---	--

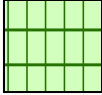
Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	9.5	Natte ruigte en moeras met stilstaand water
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Complex van natte ruigte, moeras en stilstaand open water. Stilstaand open water komt voor in de laaggelegen en door de spoorweg afgesneden kommen. • Een deel van dit gebied wordt ingericht als speelbos voor de stad Ninove. • Scherpe grenzen zijn afwezig. Er worden geleidelijke overgangen beoogd tussen de samenstellende natuurdoelen. In ruimte en tijd kunnen zich geleidelijke vegetatieverschuivingen voordoen. Climaxvegetaties (wilgenstruweel) ontstaan zeer geleidelijk. • De waterlopen en het open water hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Ijsvogel, Krakeend, Boomvalk, Blauwborst, Rietgors en libellen zijn doelsoorten. Ook vleermuizen van moerassen en open water zijn doelsoorten. 	
	Natuurdoeltypes	<p>Natuurdoelen natte (matig) voedselrijke ruigten, moeras en nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) • Wilgenstruweel (sf, RBB) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek

Deelgebied 10 – Geitebos en verbinding naar Hof van Lier, Kasteel de Lalaing

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	10.1	Nat bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheden ‘Historische boscomplexen op de getuigenheuvels’ en ‘Dendervallei’	Statuut : SBZ : ja - deels VEN : ja Gewestplan : Natuur- en Natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreserveaat
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Voor habitatype 91E0* wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. • Voor habitatype 6430 (natte matig voedselrijke ruigte) wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Om een goede staat van instandhouding (A) te bereiken is bosuitbreiding, tenminste op de natste gronden van de bronbeekvalleien,, noodzakelijk. • De buffering van beekbegeleidend en bronbos, in het bijzonder de bronzones (tegen erosie, inwaai pesticiden en mest), is een prioritaire doelstelling. De overgang van nat naar droog bos gebeurt geleidelijk. Het bronbos wordt slechts in beperkte mate overschaduw/gedomineerd door bovenstaanders uit de aangrenzende drogere bosbestanden. • Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • Het nat bos wordt gevoed door bronwater. Grondwaterschommelingen zijn beperkt. • Afwatering gebeurt vanuit (tijdelijke) kwelzones en bronnen via (meanderende) bronbeekjes. De beekjes hebben een goede oppervlakte-, waterbodembodem- en oever/structuurkwaliteit. • Vuursalamander, Wielewaal, Ree, Boomvalk en vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn doelsoorten. 	
	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat bos en open plekken in nat bos: <ul style="list-style-type: none"> • Essenbronbos (vc, 91E0) • Vogelkers-Essenbos (va, 91E0) • Natte matig voedselrijke ruigte (hf, 6430) • Grote zeggenvegetatie (mc, RBB)

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	10.2 Droog en nat grasland met kleine landschapselementen en droog en nat bos	
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : ja VEN : nee Gewestplan : Natuurgebied en Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Voor habitattype 6430 (natte matig voedselrijke ruigte) wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Voor habitattype 6430 (droge boszoom) wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd, in het bijzonder langsheen (zuid geëxposeerde) oude bosranden. • Voor habitattype 6510 wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Voor het regionaal belangrijk biotoop Kamgrasland wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Kleinschalig graslandcomplex met lijnvormige kleine landschapselementen op perceelsranden. Het betreft grasland op steile zongeëxposeerde hellinggronden en beekbegeleidend grasland. Natte ruigte, moeras- en kwelvegetaties komen voor. Plaatselijk ontwikkelen droge ruigte en struweel. Spontane verbossing op de hoogste delen van de helling komen voor. Ontwikkeling van nat bos in de beekvallei behoort tot de mogelijkheden in functie van de verbinding met kasteel de Lalaing. • Bijzondere aandacht gaat uit naar het behoud en ontwikkeling/herstel van (historisch) gemengde houtkanten met streekeigen autochtone bomen en struiken op graften en/of op de hoogst gelegen perceelsranden. Het behoud en de optimalisatie is van groot belang niet in het minst als buffer (erosie, inwaai pesticiden en mest). • De instandhouding van het kleinschalig graslandcomplex wordt verzekerd door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en/of beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen. Het landschap is geperceleerd. • Bronnen en kwelzones komen lokaal voor. Afwatering gebeurt via een bronbeekje met een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Kwelwater wordt minder snel/traag afgevoerd. • Vuursalamander, Rietgors en Blauwborst zijn doelsoorten gekoppeld aan nattere vegetaties. • Geelgors, Eikelmuis, Zomertortel, Boompieper, Graspieper, Gekraagde roodstaart en Hazelworm zijn doelsoorten. 	

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat grasland, natte ruigte, moeras- en kwelvegetaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotterbloemgrasland (hc, RBB) • Grote zeggenvegetatie (mc, RBB) • Voedselrijke natte ruigte (hf, 6430, moerasspierearuigte) <p>Natuurdoelen droog grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland (habitatype 6510) • Droge voedselrijke ruigte (6430, droge boszoom) • Braamstruweel <p>Natuurdoelen droog bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beukenbos van het type Asperulo-Fagetum (fe, qe, 9130) • Atlantisch zuurminnend beukenbos met Hulst (fs, qs, 9120) • Sub-atlantische en midden-Europese Wintereikenbossen of Eiken-Haagbeukenbossen behorend tot het Carpinion betuli (fa, qa, 9160) • Droge voedselrijke ruigte (6430, droge boszoom, struweel) <p>Natuurdoelen nat bos en open plekken in nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Essenbronbos (vc, 91E0) • Vogelkers-Essenbos (va, 91E0) • Natte matig voedselrijke ruigte (hf, 6430) • Grote zeggenvegetatie (mc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (gemengde, doorn)haag, al dan niet met opgaande en/of knotbomen • (gemengde) houtkant, al dan niet met opgaande en/of knotbomen • (knot)bomenrij 	
--	-------------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	10.3	Droog grasland met kleine landschapselementen
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	
		Statuut : SBZ : ja VEN : ja - deels Gewestplan : Natuurgebied en Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Voor habitatype 6430, in het bijzonder langsheen (zuid geëxposeerde) oude bosranden, wordt een stand-still principe gehanteerd en mag er geen achteruitgang t.o.v. de actuele staat plaats vinden. • Voor habitatype 6510 wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Voor het regionaal belangrijk biotoop Kamgrasland wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Kleinschalig graslandcomplex. Het betreft halfnatuurlijk grasland op (steile, zongeëxposeerde) hellinggronden met houtige kleine landschapselementen. Bronnen en kwelzones komen lokaal voor. Plaatselijk ontwikkelen droge ruigten en struweel. Spontane verbossing op de hoogste delen van de helling komt voor. • De instandhouding van het kleinschalig graslandcomplex wordt verzekerd door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en/of beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen. Het landschap is geperceleerd, maar kan later evolueren naar een minder geperceleerde vorm. • Bijzondere aandacht gaat uit naar het behoud en ontwikkeling/herstel van (historisch) gemengde houtkanten met streekeigen autochtone bomen en struiken op graften en/of op de hoogst gelegen perceelsranden. • Geelgors, Eikelmuis, Zomertortel en Hazelworm zijn doelsoorten. 	

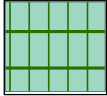

	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen droog grasland: <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland • Droge voedselrijke ruigte (droge boszoom) • Braamstruweel Natuurdoelen kleine landschapselementen: <ul style="list-style-type: none"> • (gemengde, doorn)haag, al dan niet met opgaande en/of knotbomen • (gemengde) houtkant, al dan niet met opgaande en/of knotbomen	
--	------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	10.4	Droog bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : ja VEN : ja - deels Gewestplan : Natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat en Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Voor habitattype 9130 wordt een goede staat (A) van instandhouding beoogd. • Voor habitattype 9120 wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • Voor habitattype 9160 wordt een voldoende staat van instandhouding (B) beoogd. • Voor habitattype 6430 (droge zoom), in het bijzonder langsheen zuid geëxposeerde oude bosranden, lichtrijke paden, dreven, kapvlakten, beken, sloten en perceelsranden wordt een voldoende staat (B) van instandhouding beoogd. • In functie van de instandhouding van habitattypes 9130, 9120 en 9160 is bosuitbreiding noodzakelijk. • De bostypes zijn goed gebufferd (in het bijzonder tegen erosie, inwaai pesticiden en mest). De overgang van droger bos naar beekbegeleidend en bronbos gebeurt geleidelijk. • Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • Middelste bonte specht, Wespandief, Geelgors, Eikelmuis, Zwarte specht, Zomertortel, Havik, Boomvalk, Ree en Hazelworm zijn doelsoorten. Vleermuizen van bossen en structuurrijk landschap zijn doelsoorten. 	
	Natuurdoeltypes	

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	10.5	Nat bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Historische boscomplexen op de getuigenheuvels'	Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Natuurgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> Inheems nat loofbos (bronbos met oud boskarakter) rondom bronhoofd en bronbeek. Diverse types nat bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors (in delen van draszones). Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras bepalen er de vegetatie. Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. Het nat bos wordt gevoed door bronwater. Grondwaterschommelingen zijn beperkt. Afwatering gebeurt vanuit (tijdelijke) kwelzones en bronnen via (meanderende) bronbeekjes. De beekjes hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. De buffering van het boscomplex, in het bijzonder de bronzones (tegen erosie, inwaai pesticiden en mest), is een prioritaire doelstelling. 	
	Natuurdoeltypes	

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	10.6	Park met cultuurhistorische site
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja - deels Gewestplan : Park- en Natuurgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud en herstel van het bouwkundig en archeologische patrimonium, de omwallingsgracht en domeinstructuur. • Een park met streekeigen soorten en soorten met cultuurhistorische waarden, respect tonend voor de archeologische site (motte), het omliggende oorspronkelijk open valleilandschap en de natuurtypen daarvan. De historische perceelsstructuur wordt bewaard. Optimale kansen worden geboden aan een natuurrijke (ecologisch en cultuurhistorisch beheerde) tuin. Aandacht gaat uit naar water- en verlandingsvegetaties (omwalling), kansen voor oud wordende solitaire bomen, gefaseerd hooilandbeheer in delen van de tuin. • Houtige kleine landschapselementen komen voor langsheen perceelsranden, dreven en loswegen. • Zichtassen vanuit het kasteel de Lalaing op de vallei en richting Geitebos zijn aanwezig. 	
	Natuurdoeltypes	<ul style="list-style-type: none"> • Niet van toepassing

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	10.7	Nat grasland met kleine landschapselementen
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Kleinschalig graslandcomplex met lijnvormige kleine landschapselementen. Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. Kleine landschapselementen situeren zich langs perceelsranden en waterlopen. • De instandhouding van het kleinschalig graslandcomplex wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen verzekerd. Het landschap is geperceleerd. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen en veroorzaken geen verdroging. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Het dijklichaam kent een open grazige vegetatie. De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. • Zomertortel, Boomvalk, Kerkuil, Ree, Waterspitsmuis en IJsvogel zijn doelsoorten. 	

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland (hu) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinksterbloem en Scherpe boterbloem) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Knotbomenrij (wilg) • Opgaande bomenrij (Populier, Wilg, Zwarte els, Gewone es) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland 	
--	-------------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie en relatie met IHD
	10.8	Nat grasland met kleine landschapselementen en nat bos
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Kleinschalig graslandcomplex met lijnvormige kleine landschapselementen. Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. Kleine landschapselementen situeren zich langs perceelsranden en waterlopen. • De instandhouding van het kleinschalig graslandcomplex wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen verzekerd. Het landschap is geperceleerd, maar kan later evolueren naar een minder geperceleerde vorm. • Plaatselijk komt inheems nat loofbos voor met een maximum van 60%. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras bepalen er de vegetatie. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen en veroorzaken geen verdroging. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met zuiver oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Wielewaal, Kwak (niet-broedend), Ijsvogel, Krakeend, Boomvalk, Blauwborst, Slobeend, Rietgors, Zomertortel, Kerkuil, Ree en Waterspitsmuis zijn doelsoorten. Vleermuizen van bos, structuurrijk landschap en moerassen zijn tevens doelsoorten.	
----------------------------	---	--

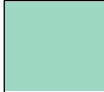

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland (hu) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Knotbomenrij (wilg) • Opgaande bomenrij (Populier, Wilg, Zwarte els, Gewone es) • (Gemengde) doornhaag <p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers-Essenbos (va) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek 	
--	-------------------------------	---	--

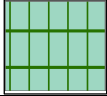
Deelgebied 11 - Kwaadbroeken, Molenmeersen en Pollaremeersen

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	11.1	Nat bos
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Inheems nat loofbos met plaatselijk voorjaarsflora. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. • Een gevarieerde vegetatiestructuur is het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruigten en moeras bepalen er de vegetatie. • Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Het dijklichaam kent een open grazige vegetatie. De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. • Zomertortel, Wielewaal, Boomvalk en Ree zijn doelsoorten. Ook vleermuizen van bossen en structureel rijk landschap zijn doelsoorten. 	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

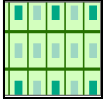
	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen inheems nat loofbos: <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Vogelkers -Essenbos (va) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (Mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water: <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek	
--	------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	11.2	Open nat grasland
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Open meersenlandschap met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten). Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. • De instandhouding van het open meersenlandschap wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer verzekerd. In eerste instantie is het landschap geperceleerd. Op lange termijn kunnen in delen van de meersen perceelsgrenzen vervagen door de vorming van grotere, maar nog steeds seizoenaal beweide begrazingsblokken of hooilandcomplexen met nabeweiding. Naar de steilrand toe kunnen beperkt knotbomenrijen of hagen behouden blijven. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paaibiotop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn bij voorkeur, behalve in de laagste kommen, kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Behoud van ondiepe plassen en plasdras-situaties in de laagst gelegen komgronden tijdens het winterhalfjaar (richtinggevend tussen 15 oktober en 15 april). De laagst gelegen komgronden bieden kansen voor het herstel van langdurig onder water staande riviergraslanden. In de winter trekken plasdras situaties overwinterende en in het voorjaar doortrekkende watervogels en steltlopers aan waarvan een selectie mogelijk tot broeden kan komen. • Het dijklichaam kent een open grazige vegetatie. De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. • Slobeend, Krakeend, Pijlstaart (niet-broedend), Ooievaar (niet-broedend), Blauwborst, Rietgors, Ijsvogel en Waterspitsmuis zijn doelsoorten. 	
	Statuut : SBZ : nee VEN : ja - deels Gewestplan : Natuurgebied	

	Natuurdoeltypes	Natuurdoelen nat grasland: <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Zilverschoongrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinsterbloem en Scherpe boterbloem) • Glanshavergrasland (hu) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water: <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland 	
--	------------------------	--	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	11.3	Nat grasland met kleine landschapselementen
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Kleinschalig graslandcomplex met kleine landschapselementen. Het betreft vochtige en in het voorjaar traag uitdrogende (bloemrijke) graslanden op rivierklei, zandleem en leem met microreliëf (oeverwal en komgrond, rijten, greppels en sloten). Kort overstroomde, kwelgevoede bloem- en zeggenrijke graslanden worden in het bijzonder genoemd. Natte ruigte en moeras komen in perceelsranden en langsheen sloten voor, lokaal ook als vlakvormige vegetaties. Houtige kleine landschapselementen situeren zich langs perceelsranden en het afwateringssysteem. Hagen en bomenrijen komen voor in de vallei. Houtkanten komen eerder voor langsheen hoger gelegen percelen (valleirand). • De instandhouding van het kleinschalig graslandcomplex wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen verzekerd. Het landschap is geperceleerd. • De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paabiotoop voor vissen. • Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. • Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken). • Het dijklichaam kent een open grazige vegetatie. De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. • Zomertortel, Boomvalk, Kerkuil, Ree, Waterspitsmuis en IJsvogel zijn doelsoorten. 	
		Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinsterbloem en Scherpe boterbloem) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) • Glanshavergrasland (hu) (dijklichaam Dender) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Gemengde) doornhaag • (Gemengde) houtkant • Knotbomenrij (wilg, ten oosten van boskern) • Opgaande bomenrij (ten westen van boskern) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland 	
--	-------------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	11.4 Droog grasland en nat grasland met kleine landschapselementen en nat bos	
Situering	Kaartenheid behorend tot structurele eenheid 'Overgang tussen getuigenheuvels en Dendervallei'	Statuut : SBZ : nee VEN : nee Gewestplan : Natuurgebied
Bindend streefbeeld	<ul style="list-style-type: none"> • Kleinschalig graslandcomplex met lijnvormige kleine landschapselementen en inheems nat loofbos (bronbos met oud boskarakter) rondom bronhoofd. Het betreft grasland op hellinggronden en beekbegeleidend grasland. Moeras- en kwelvegetaties komen voor. De steilrand (grens beekvallei-plateau) wordt geaccentueerd en gefixeerd d.m.v. (historische, gemengde) houtkanten. Het behoud en de optimalisatie is van groot belang, niet in het minst als buffer (erosie, inwaai pesticiden en mest). De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. • Het kleinschalig graslandcomplex wordt door middel van landbouwactiviteiten zoals hooilandbeheer en/of beweiding en/of een aangepast natuurbeheer en het beheer van kleine landschapselementen in stand gehouden. In eerste instantie is het landschap geperceleerd. Op lange termijn kunnen in delen perceelsgrenzen vervagen door de vorming van grotere, maar nog steeds seizoenaal beweide begrazingsblokken of hooilandcomplexen met nabeweiding. • Binnen de bosomgeving is een gevarieerde vegetatiestructuur het doel. D.w.z. verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors. Het oppervlakte aandeel 'open plekken' bedraagt 15%. Natte (matig) voedselrijke ruijten en moeras bepalen er de vegetatie. • Spontane processen als windworp zorgen voor een belangrijke dynamiek. • Het nat bos wordt gevoed door bronwater. Grondwater-schommelingen zijn beperkt. • Afwatering gebeurt via een centrale (meanderende) beek. De oppervlaktewater-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit zijn goed. 	

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen nat en droog grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland (hu) • Dotterbloemgrasland (hc, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinsterbloem en Scherpe boterbloem) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen kleine landschapselementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Gemengde) houtkant (doornhagen, knobomen, bovenstaanders en braamstruweel) • Knobomen (Wilg) • Opgaande bomenrij (Populier - oude variëteiten) <p>Natuurdoelen nat bos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bronbos (vc) • Elzen-Essenbos met Slanke sleutelbloem (va) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, alsook vegetaties van Gele plomp en Witte waterlelie, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland 	
--	-------------------------------	---	--

Gebiedsvisie		Toelichting gebiedsvisie
	11.5	Nat bos met natte ruigte en nat grasland
Situering	Kaarteenheid behorend tot structurele eenheid 'Dendervallei'	
Bindend streefbeeld	<p>• Een complex van inheems nat loofbos, natte ruigte en natte graslanden. Diverse types rivierbegeleidend bos komen naast elkaar en in overgangsvormen voor naargelang van bodemtype, grondwater- en oppervlaktewaterdynamiek. De soorten zijn streekeigen en standplaatsgeschikt. Alle vegetatielagen zijn plaatselijk aanwezig. Maximaal 70% van het gebied is met bos bezet. Natte (matig) voedselrijke ruigten komen ook voor. Herbebossing met cultuurpopulier om cultuurhistorische redenen wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op aanwezige natuurwaarden. Populierenbossen bezitten een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage.</p> <p>• Binnen de bosomgeving is een gevarieerde vegetatiestructuur het doel. Dit wil zeggen: verschillende leeftijdsklassen (ook oude bomen), voldoende staand en liggend dood hout (1 tot 5 bomen/ ha bij voorkeur in de zwaarste diameterklassen), goed ontwikkelde mantel-zoomvegetaties, voldoende lichtrijke open plekken en corridors.</p> <p>• Windworp zorgt voor een belangrijke dynamiek. Het landschap is niet geperceleerd. Scherpe grenzen zijn afwezig. Er worden geleidelijke overgangen beoogd tussen de samenstellende natuurdoelen. In ruimte en tijd kunnen zich geleidelijke vegetatieverschuivingen voordoen. Nagenoeg alle successiestadia zijn minstens tijdelijk aanwezig.</p> <p>• De waterlopen hebben een goede oppervlakte-, waterbodem- en oever/structuurkwaliteit. Het waterloppennetwerk omvat een paabiotoop voor vissen.</p> <p>• Grondwater- en oppervlaktewaterpeil zijn afgestemd op de gewenste natuurdoelen. Het grondwater wordt traag afgevoerd. Sterke grondwaterschommelingen zijn beperkt. Een hoge grondwatertafel kenmerkt het voorjaar. Winterse overstromingen met oppervlaktewater zijn kortdurend (minder dan 1-2 weken).</p> <p>• Het dijklichaam kent een open grazige vegetatie. De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever.</p> <p>• Wielewaal, Rietgors en Blauwborst zijn doelsoorten.</p>	
	Statuut : SBZ : nee VEN : ja Gewestplan : Natuurgebied	

	<p>Natuurdoeltypes</p>	<p>Natuurdoelen inheems nat loofbos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wilgenstruweel (sf, RBB) • Matig voedselrijk Elzenbroek (vm) en Ruigtekruiden Elzenbroek (vn) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) <p>Natuurdoelen nat grasland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamgrasland (hp*, hpr*, RBB) • Glanshavergrasland/Grote Vossenstaartgrasland (met voorjaarsaspect van Pinsterbloem en Scherpe boterbloem) • Natte (matig) voedselrijke ruigten (hf, hfc) • Rietland (mr, RBB) • Grote zeggenvegetaties (mc, RBB) • Glanshavergrasland (hu) (dijklichaam Dender) <p>Natuurdoelen (traag) stromend en stilstaand water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drijvende en ondergedoken vegetaties van traagstromend water als Kroos- en Fonteinkruidvegetaties, • Pioniersvegetaties met Grote lisdodde, Gele lis, e.a. • Oever- en verlandingsvegetaties als Rietland • Oevers met moerasvegetaties eigen aan begeleidend Elzenbroek 	
--	-------------------------------	--	--

Natuurrichtplan voor de VEN-gebieden, Speciale beschermingszone, groen-, park- en bosgebieden in de “Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos”

Instrumenten

Tekst	Toelichting tekst
<p>Om de mogelijkheden van de realisatie van de visie na te gaan en terzelfder tijd toekomstperspectieven te bieden aan de landbouw, wordt het onderzoek naar de haalbaarheid van 2 Natuurinrichtingsprojecten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De Nuchten/Gemene meers/Lestpolder 2. Boscomplexen binnen SBZ: Boelare-, Rasapaille- en Geitebos <p>als bindende te onderzoeken uitvoeringsinstrumenten opgenomen. Het onderzoek naar de haalbaarheid van een natuurinrichtingsproject voor de SBZ Boelare-, Rasapaille- en Geitebos wordt pas opgestart wanneer de processen in het kader van de gewestelijke ruimtelijke planningsprocessen in het buitengebied zijn afgerond voor dit gebied.</p> <p>Bij beide onderzoeken naar de haalbaarheid wordt onderzocht of er en wat de meerwaarde is voor Europees relevante habitats en soorten en wat de meest kosten-efficiënte en billijke weg is om deze meerwaarde te realiseren. Bij het formuleren van mogelijke maatregelen in deze onderzoeken naar de haalbaarheid (en bij een eventueel daarop volgend project), wordt er gewerkt met de volgende principes: kosten-efficiëntie, zo gering mogelijke verstroring van de grondmarkt, billijke vergoedingen, vrijwilligheid en samenwerking als basis, milderende maatregelen ten aanzien van gebruikers en eigenaars en de mogelijkheid van overleg en terugkoppeling.</p> <p>In het kader van dit onderzoek naar de haalbaarheid wordt het advies van de landbouwsector, de bossector en eventueel andere belangrijke sectoren, meegenomen in de besluitvorming tot al dan niet instelling van elk van de voorgestelde projecten.</p>	<p>M.b.t. het bereiken van natuurdoelen op het terrein en geven zekerheid rond de verderzetting van de landbouwbedrijfsvoering, worden twee onderzoeken naar haalbaarheid van Natuurinrichtingsprojecten voorgesteld.</p> <p>Een onderzoek naar de haalbaarheid omvat enerzijds het nodige studiewerk (vb.. landbouwenquête, ecohydrologische studie ...) om inrichtingsmaatregelen te onderzoeken en anderzijds het maatschappelijk draagvlak af te kunnen toetsen. Het inschatten van het maatschappelijk draagvlak gebeurt door overleg met diverse actoren (lokale overheden, verenigingen en particulieren,...) waarin uiteraard de landbouw één van de belangrijkste partners is. Een werkgroep landbouw, naast een werkgroep natuur, is dus zeker wenselijk.</p> <p>Voor het eerste project (Nuchten, Gemene meers en Lestpolder) wordt het onderzoek naar de haalbaarheid van de instelling van een NIP opgenomen in het NRP. Dit gebeurt omdat het betreffende gebied volledig in groene gewestplanbestemmingen/VEN gelegen is. Voor het tweede onderzoek naar de haalbaarheid (SBZ-gebieden Boelare-, Rasapaille- en Geitebos) NIP stelt de plangroep voor om ook daar een onderzoek naar haalbaarheid uit te voeren, maar onder voorwaarde dat de lopende ruimtelijke processen afgelopen en geregeld zijn voor dit gebied.</p> <p>De resultaten van het onderzoek naar de haalbaarheid worden in een rapport samengebracht en overhandigd aan de minister van Leefmilieu. De belangrijkste elementen van het haalbaarheidsrapport zijn: de perimeter van het natuurinrichtingsproject, een overzicht van de natuurinrichtingsmaatregelen met een globale kostenraming, de inschatting van de maatschappelijke haalbaarheid, vooral via een impactanalyse op de landbouw en een lijst met de te betrekken actoren (vb. commissie en comité). Het is de minister, bevoegd voor Leefmilieu die op basis van het haalbaarheidsrapport beslist om het voorgestelde natuurinrichtingsproject <u>al dan niet</u> in te stellen, rekening houdend met de geformuleerde adviezen. Het onderzoek naar de haalbaarheid kan echter ook uitwijzen dat het voor de landbouw socio-economisch niet haalbaar is. Indien dit het geval is, dient dit meegenomen te worden in de besluitvorming.</p> <p>Indien de mogelijkheden niet grondig worden onderzocht, via dit onderzoek naar de haalbaarheid, is het ook moeilijk om verdere realisatiepistes na te gaan. Indien er geen onderzoek naar de haalbaarheid wordt opgestart betekent dit ook dat er door de VLM en ANB niet kan aan gewerkt worden. Het opstarten van het onderzoek naar de haalbaarheid betekent immers een mandaat voor het ANB en de VLM om middelen en mensen vrij te maken die er terdege kunnen aan werken.</p>

<p>Ook het afsluiten van vrijwillige Natuurprojectovereenkomsten behoort tot de mogelijkheden om de realisatie van de visie te bewerkstelligen.</p>	<p>De Natuurprojectovereenkomst (NPO) is een instrument dat rechtstreeks aan het NRP verbonden is om maatregelen op het terrein te realiseren. Er kan een rechtstreekse vrijwillige overeenkomst tussen eigenaar/gebruiker en het ANB worden opgemaakt (getekend door de minister), waarbij tot 90 % subsidie gegeven wordt.</p> <p>Dit instrument is een bijkomende tool om de realisatie van de visie in het NRP te bewerkstelligen, doch mist een deel efficiëntie omdat enkel nog niet gesubsidieerde activiteiten kunnen worden opgenomen. Het is echter wel een belangrijk stimulerend instrument dat vooral naar particulieren toe een meerwaarde kan bieden bij de realisatie van de visie.</p>
---	---

Natuurrichtplan voor de VEN-gebieden, Speciale beschermingszone, groen-, park- en bosgebieden in de “Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos”

Begrippenlijst

Begrippenlijst

administratieve overheid²: het Vlaamse Gewest, de openbare instellingen die ervan afhangen, de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met taken van openbaar nut en de andere besturen die onderworpen zijn aan het administratief toezicht van het Vlaamse Gewest;

autochtone boom- of struiksoort³: autochtone boom- of struiksoort: boom- of struiksoort die, sinds zijn spontane vestiging na de laatste ijstijd, zich ter plaatse altijd slechts natuurlijk heeft verjongd of kunstmatig verjongd is met strikt lokaal uitgangsmateriaal;

bedrijfsperceel : wordt in het Maatregelenbesluit (B.S. 27.01.2004; Art.1, 9°) gedefinieerd als de terreinen die behoren bij de bedrijfsgebouwen en met deze bedrijfsgebouwen een ononderbroken ruimtelijk geheel vormen met een straal van maximaal 50m rond de vergunde bedrijfsgebouwen. Dit omvat de gebouwen, waarbinnen de bedrijfsactiviteiten plaatsvinden, de bijhorende loodsen en opslagruimten en de parkeerruimte. Het bedrijfsperceel omvat geen grasweides, akkers, ontginningen, schuilhokken en dergelijke.

boscomplex⁴: fysisch en geografisch samenhangend geheel van bospercelen;

climax(vegetatie): natuurlijk eindstadium van de (vegetatie)succesie. In onze streken is dit meestal bos;

cultuurlandschap: het cultuurlandschap weerspiegelt de dynamische relatie tussen de mens en zijn leefmilieu. Hier bedoelen we het landbouwlandschap (graslanden en akkers) met hagen en houtkanten;

doelsoorten: voor de streek bijzondere soorten die bepaalde eisen stellen aan hun habitat/leefgebied, waardoor ze kenmerkend zijn voor bepaalde goed ontwikkelde habitats. Ze ondersteunen het natuurstreefbeeld voor dat gebied; het zijn de ‘ambassadeurs’ van de gebiedsvisie;

ecologische draagkracht: maximale hoeveelheid medegebruik/verstoring dat een bepaald ecosysteem op duurzame wijze kan dragen;

---

² Zie art. 2, 22° van Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997.

³ Zie art. 4, 2bis van Bosdecreet van 13 juni 1990.

⁴ Zie art. 1, 6° Besluit van de Vlaamse regering betreffende de beheerplannen van bossen van 27 juni 2003.

erkende terreinbeherende vereniging: een privaatrechtelijk persoon waarvan de statuten het natuurbehoud en/of de natuurbescherming als hoofdzakelijk en ondubbelzinnig doel bepalen, die gebieden beheert als natuureservaat en als dusdanig op grond van dit decreet wordt erkend

habitat van een soort⁵: een natuurlijk habitat en/of een leefgebied van een soort waarbij:

- "een natuurlijke habitat" een geheel natuurlijke of halfnatuurlijke land- of waterzone met bijzondere geografische, abiotische en biotische kenmerken;
- "een habitat van een soort" een door specifieke abiotische en biotische elementen bepaald natuurlijk milieu is waarbij de soort tijdens één van de fasen van zijn biologische cyclus leeft. Hiertoe behoren ook de woongebieden van een vogelsoort, zijnde: de rustplaatsen in de trekzones, de voortplantings-, broed- en foerageergebieden evenals de rui- en overwinteringsgebieden

hakhoutbeheer: een bedrijfsvorm waarbij bomen met een groot regeneratievermogen met korte omlooptijd (<20 jaar) worden gekapt. De jonge generatie bestaat uit uitlopers van de gekapte stronken (stobben);

harde recreatie: Dit zijn alle vormen van recreatie, sport en toerisme die een grote impact hebben op de natuurwaarden door lawaai, door aantasting van het reliëf, door vernietiging van vegetatie, door zware verstoring van de aanwezige fauna, door het achterlaten van afval of door verontreiniging. Alle gemotoriseerde sporten en recreatievormen zijn inbegrepen. Ook kunnen sporten en zachte recreatievormen het effect hebben van een harde recreatievorm door hun georganiseerd, competitief, grootschalig of (met een hoge frequentie) weerkerend karakter. Jacht is hier niet inbegrepen;

hoogdynamische recreatie : (volgens Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen)

Onder hoog-dynamische recreatieve infrastructuur wordt die infrastructuur verstaan die, omwille van haar intrinsieke aard, in haar onmiddellijke omgeving sterke veranderingen en dynamiek teweegbrengt in de wijze van functioneren van de bestaande ruimtelijke en sociaal-economische structuur en daardoor in belangrijke mate het bestaande ruimtegebruik wijzigt.

Hoog- en laagdynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur wordt gebruikt in tegenstelling tot de gangbare opdeling intensieve en extensieve recreatie, die vooral vanuit de aard van de infrastructuur zelf vertrekt

inheemse boom- of struiksoort: soort die van nature voorkomt in een bepaalde streek of regio⁶

instandhouding⁷: een geheel van maatregelen die nodig zijn voor het behoud of herstel van habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding;

---

⁵ Zie art. 2, 4° van Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997.

⁶ Zie art. 4 van Bosdecreet van 13 juni 1990.

De staat van instandhouding van een habitat wordt als gunstig beschouwd wanneer:

- het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen;
- de nodige specifieke structuur en functies voor behoud op lange termijn en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan;
- de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is.

De staat van instandhouding van een soort wordt als gunstig beschouwd wanneer:

- uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog altijd een levensvatbare component is van de habitat waarin de soort voorkomt en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven;
- het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden;
- er een voldoende groot habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

kleine landschapselementen⁸: lijn- of puntvormige elementen met inbegrip van de bijhorende vegetaties waarvan het uitzicht, de structuur of de aard al dan niet resultaat zijn van menselijk handelen, en die deel uitmaken van de natuur zoals: bermen, bomen, bronnen, dijken, graften, houtkanten, hagen, holle wegen, hoogstamboomgaarden, perceelsrandbegroeiingen, sloten, struwelen, poelen, veedrinkputten en waterlopen;

mantel-zoomvegetatie: geheel van struiken en graslanden of ruigten aan de rand van een bos, die fysische invloed van het nabije bos ondergaan en voor een geleidelijke overgang van het bos naar het omliggend landschap zorgen;

natuurrichtplan⁹: een plan dat aangeeft wat op vlak van natuurbehoud voor een specifiek gebied wordt beoogd en waarin de instrumenten en maatregelen zijn opgenomen die al dan niet projectmatig verlopen, om de beoogde doelstellingen op het vlak van het natuurbehoud te realiseren. Het plan komt tot stand en wordt uitgevoerd met medewerking van eigenaars of grondgebruikers;

niet-vlakvormige infrastructuur: Dit is kleinschalige infrastructuur gericht op het al dan niet toegankelijk maken van het gebied: wandelpaden, knuppelpaden, fietspaden, ruiterspaden, infoborden, bankjes, schuilhuisjes, vogelkijkhutten, uitkijkplatforms, enz;

oligotroof: voedselarm (milieu);

---

⁷ Zie art. 2, 36° van Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997.

⁸ Zie art. 2, 6° van Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997.

⁹ Zie art. 2, 39° van Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997.

ontsnippering: het opheffen van de fragmentatie van het leefgebied voor soorten, waardoor soorten tenminste lokaal kunnen overleven. Ontsnippering uit zich in de toename van arealen, de afname van weerstand tussen die groter wordende arealen door andere vormen van landgebruik en meer algemeen dus in de afname van aantal en omvang van barrières (tegenstelling: versnippering);

permanent grasland: de cultuurgrond die minimum vier jaar ononderbroken grasland is (zie maatregelenbesluit).

pioniervegetatie: ijle en jonge begroeiing op voorheen kale bodem, gewoonlijk met een aanzienlijk aandeel eenjarige soorten en mossen;

recreatieve initiatieven: dit zijn recreatieve activiteiten, evenementen, en gebruiksvormen die via infrastructures zoals paden en wegen gebruik maken van de natuur en het landschap. Dit soort initiatieven zijn onder andere georganiseerde en/of bewegwijzerde wandel- en fietstochten, wedstrijden, demonstraties (bijv. koetsen), enz;

speciale beschermingszone¹⁰: gebied aangewezen door de Vlaamse regering in toepassing van de Vogelrichtlijn of van de Habitatrichtlijn;

staat van instandhouding van een habitat¹¹: de som van de invloeden die op de betrokken habitat en de daar voorkomende typische soorten inwerken en op lange termijn een verandering kunnen bewerkstelligen in de natuurlijke verspreiding, de structuur en de functies van die habitat of die van invloed kunnen zijn op het voortbestaan op lange termijn van de betrokken typische soorten in het Vlaamse Gewest;

staat van instandhouding van een soort¹²: het effect van de som van de invloeden die op de betrokken soort inwerken en op lange termijn een verandering kunnen bewerkstelligen in de verspreiding en de grootte van de populaties van die soort in het Vlaamse Gewest;

verruiging: proces dat gewoonlijk optreedt na het wegvallen van het beheer in een bepaald terrein en dat gepaard gaat met de vestiging en/of uitbreiding van forse plantensoorten (zogenaamde ruigtekruiden) die gekenmerkt zijn door hun overblijvende natuur, hun snelle groei en de productie van aanzienlijke hoeveelheden strooisel, waardoor ze andere vooral kleinere soorten verdringen en de vestiging van andere soorten verhinderen;

verstruweling: uitbreiding van struweel

13

---

¹⁰ Zie art. 2, 43° van Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997.

¹¹ Zie art. 2, 44° van Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997.

¹² Zie art. 2, 45° van Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997.

vertuining: tendens waarbij de natuurlijke vegetatie omgevormd wordt door aanplanting van tuinplanten (o.a. bloemenperken), storten van tuinafval, plaatsen van afsluitingen, gazonbeheer enz.

vlakvormige infrastructuur: Dit zijn terreinen met een duidelijk op intensief recreatief gebruik gerichte inrichting: golfterreinen, speeltuinen, sportvelden, parkeerlocaties, enz. Speelbossen en speelduinen (bossen en duinen aangewezen om in te spelen, maar zonder speeltuigen en andere infrastructuur) en kleinschalige infrastructuur op woonpercelen worden niet beschouwd als vlakvormige infrastructuur.

woonperceel : wordt in het Maatregelenbesluit (B.S. 27.01.2004; Art.1, 9°) gedefinieerd als het terrein waarop een woning is gebouwd en de omringende tuin.

zachte recreatie: Dit zijn alle vormen van recreatie, sport en toerisme die weinig of geen impact hebben op de natuurwaarden van een gebied. Zacht recreatieve activiteiten verstoren in een gebied de rust niet, tasten het reliëf weinig of niet aan en hebben een verwaarloosbare invloed op de vegetatie en de fauna. Wandelen op paden, fietsen (inclusief mountainbiken) en paardrijden op daartoe ingerichte wegen, individueel kajakken of kanovaren en spelen in bos en natuur buiten kwetsbare zones worden beschouwd als vormen van zachte recreatie. Uitzondering hierop zijn de sporten en zachte recreatievormen die het effect hebben van een harde recreatievorm door hun georganiseerd, competitief, grootschalig of (met een hoge frequentie) wekerend karakter. Jacht is hier niet inbegrepen.